Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-һээ гарана | № 118 (13607) | 1974 оной майн 23, четверг | Сэн 2 мүнгэн

АРАДАЙ КАНДИДАДУУД

Үдэр хоногой үнгэрхэ тума СССР-эй Верховно Сове- эй һунгалтын үдэр ойртожо байна. Совет Социалис еспубликануудай Союзай бүхы һунгагшадта, гражда- нуудта КПСС-эй Центральна Комитедэй хан- һан Хандалгые совет бүхы хүнүүд но- литическэ болон ажалай ехэ дэбжэлтын оршон айдалда угтан абаа. Партиин дотоодын ба адаадын ленинскэ политикын һүүлэй үеын илалтанууд. КПСС-эй XXIV съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө совет арадай тэмсэл һунгалтын урда эхи энэ шухала документ соо согсологдон харуулагда- ан байна.

СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадуудые дэбжүүлхэ суглаанууд, тэдэнние бүридхэлдэ абалга рес- публика доторнай боложо дүүрээд, мүнөө кандида- дууд һунгагшадтайгаа уулзажа эхилээ. Һунгалтын урда эхи суглаанууд дээрэ парти ба арадай эбдэршэгүй нэгэдэл, арад зоной түрэл партидаа, тэрэнэй Централь- на Комитедтэ этигэжэ байһаниинь эли тодоор харагда- на. КПСС-эй Центральна Комитедэй Генеральна секре- тарь Леонид Ильич Брежневые, парти болон правитель- ствын хүтэлбэрилэгшэдые совет арад СССР-эй Верхов- но Соведэй депутадта кандидадуудаар нэгэн дуугаар дэб- жүүлһэн байна.

Буряад оронойн ажалшад гүрэн түрынгөө дээдын орга- най депутадта кандидадуудаар эрхимэй эрхим хүбүүд, басагадаа — ажалай түрүүшүүлые, нийтын ажал ябуу- лагшадые дэбжүүлһэн байна. Улад зоной этигэл найда- барида хүртэгшэдэй дунда алдарта хүдэлмэришэн ангиин түлөөлэгшэд, хүдөөгэй эрхим таряашад болон малшад, арадай интеллигенциин түлөөлэгшэд бии. Депутадта кан- дидадуудай дунда элдэб мэргэжэлтэй, буурал толгой- тошье, залуушье хүнүүд бии.

Хүдэлмэришэн ангиин түлөөлэгшэд Евгений Митрофа- нович Мацуков, Виктор Иванович Афанасьев, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, партиин Буряадай обкомой нэгэдэхи сек- ретарь Андрей Урупхеевич Модогоев, хонишод Жамбал Цинктуевич Санжиев, Цыбикжап Аюшеевна Бадмаева, Улаан-Үдын авиационно заводой директор Серафим Иванович Исаев, механизаторнууд Пётр Васильевич Три- фонов, Очир Бадмаевич Аюшеев, СССР-эй транспортна барилгын министр Евгений Фёдорович Кожевников, һаа- шад Анастасия Парамоновна Имеева, Мидыгма Жиг- житовна Батомункуева, республикын Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ Николай Буинович Пивоваров, рес- публиканска больницын врач, медицинын эрдэмэй кан- дидат Октябрина Матвеевна Омбоева, Забайкалиин сэ- рэгэй округые командалагша Пётр Алексеевич Белик, РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ Михаил Алексеевич Яснов гэгшэдые СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар Буряад оронойн ажалшад дэбжүүлһэн байна.

Депутадта кандидадаар дэбжүүлэгдэһэн эдэ нүхэд өөрынгөө коллективэйнгээ дунда хүндэтэй болоһон, ажал- хүдэлмэридөө эрхим һайн дүнгүүдтэй ябадаг, нийтын хү- дэлмэридэ эдэбхи үүсхэлтэйгээр хабаадалсадаг хүнүүд юм. Зэдын вольфрам-молибденэй комбинадай Хол- тосоной руднигай комсомол-залуушуулай бригадын бри- гадир Виктор Иванович Афанасьевай намтарые харая. Найман жэлэй һургуули дүүргээд, Совет Армиин зэр- лэг алба хээ. Уялгата албаяа дүүргэжэ ерээд, абынгаа хажуудаар ябажа, горнягай хүнгэн бэшэ мэргэжэлдэ һураа. ВЛКСМ-эй гэшүүн, Захааминай аймагай ажалшадай де- путадуудай Соведэй депутат, урлан нарижуулгын хүдэл- мэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг. Табан жэлэй шанд- тай ондо ажалай һайн дүнгүүдтэй байһанайнгаа түлөө «Ажалдаа шалгарһанай түлөө» медаляар, «1973 оной социалис мүрысөөндэ шалгарагша» гэһэн тэмдэгээр шаг- нагдаһан. Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар Виктор Иванович Афанасьевые дэбжүүлһэн Захааминай, Зэдын аймагуудай ажалшад тэрэнэй саашаа бүри һайнаар ажаллажа, һунгагшадай этигэлые ха- рюулжа шадаха байһанда батаар найдажа байһанаа уул- залгын үедэ элирхэйлэн харуулба.

Хурамхаанай аймагай Гааргын совхозой хонишон Цы- бикжап Аюшеевна Бадмаева 1970 ондо СССР-эй Вер- ховно Соведэй депутадаар һунгагдаһан байгаа. Үнгэрһэн үе соо һунгагшадай үгэһэн захилнуудые бэелүүлхын түлөө һайн һайхан сэдьхэлһээ оролдожо, арадай зарасын даалгын уялгые урагшатай дүүргэжэ ябана. Нүхэр Бад- маева һүүлэй хэдэн жэлэй туршада 100 эхэ хонин бүри- һөө 100, зуунһаа дээшэ хурьга түлжүүлнэ. Шударгы хүн энэ хонишон түл абаха талаар хубиингаа табан жэлэй түсэбтэ даабарине байгша оной март һарада дүүр- гэһэн. Иимэ урагшатай һайнаар ажаллажа ябадаг Цы- бикжап Аюшеевна Бадмаева совет оронойн засаг түрын дээдын органой депутадта кандидадаар хоёрдохёо дэб- жүүлэгдэбэ ха юм. Һунгагшадайнгаа иимэ ехэ найдаба- риие тэрэнэй харюулжа шадаха байһанда этигэмээр.

Депутадта кандидадуудтай уулзалгада зорюулагдаһан һунгалтын урда тээхи суглаанууд республика доторнай үргэлжэлһөөр. Эдэ суглаанууд ажалшадай ехэ дэбжэл- тын оршон байдалда боложо, коммунистнууд болон пар- тийнабэшэ хүнүүдэй нэгэдэлэй улам бэхижэн хүгжэжэ байһание элирхэйлнэ. Суглаанууд дээрэ һунгагшад кандидадуудтаа захил үгэнэ, Соведүүдэй ба нийтын эм- хинүүдэй ажал ябуулгые улам һайжаруулха дурадхал оруулна.

Һунгалтада бэлдэлгын тон харюусалгатай шата — ойл- гуулгын хүдэлмэриин хаһа нютаг бүхэндэ эхилбэ. Мүн энэ үедэ КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүү- дые дүүргэхын түлөө тэмсэлэй үедэ совет арадай туй- лаһан амжалтануудые, 1970 оной һунгалтаһаа хойшонхи үе соо болоһон хубилалтануудые, депутадта кандида- дуудай ажалай намтарые һунгагшадта тайлбарилан ойл- гуулха хэрэг тон ехэ уха шанартай. Һунгалтын урда политическэ документын — СССР-эй бүхы һун- гагшадта, граждануудта КПСС-эй Центральна Коми- тедэй хандаһан Хандалгын удха шанарые улад зондо тайлбарилан ойлгуулха асуудал агитаторнуудай, полит- информаторнууд ба лекторнүүдэй шухала зорилгонь бо- лоно. Эдэ бүгэдэ хадаа партийна организацинуудай, нютагай Соведүүдэй үдэр бүриин анхаралда абтажа, хинан хараагдажа байха зэргэтэй.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй наймадахи сесси

Үсэгэлдэр, 1974 оной майн 22-то Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй конференц-зал соо респуб- ликын наймадахи зарлалай Вер- ховно Соведэй наймадахи сесси бо- лобо. Сессиие Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй түрүүлэгшэ, де- путат Б. Б. Ямпилов нээгээ.

Верховно Соведэй сессиин үзэм- жэдэ иимэ асуудалнууд табигдаа гэбэл:

1. Элүүрые хамгаалха тухай РСФСР-эй Хуулиин Буряадай АССР-тэ хэр зэргэ дүүргэгдэжэ байһан тухай;

2. Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта һунгагшадай үгэһэн захилнуудай дүүргэлтэ ту- хай республикын Министрнүүдэй Соведэй мэдээсэл;

3. Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указуудые баталалга.

«Элүүрые хамгаалха тухай РСФСР-эй Хуулиин Буряадай АССР-тэ хэр зэргэ дүүргэгдэжэ байһан тухай» асуудалаар респуб- ликын Министрнүүдэй Соведэй тү- рүүлэгшын орлогшо депутат **В. А. Сахьянов** элидхэл хэбэ. Мүн энэ асуудалаар республикын Верховно Соведэй элүүрые хамгаалгын ба социальна тэдхэмжын саг үргэл- жын комиссиин түрүүлэгшэ, депу- тат **К. П. Альцман** сесси дээрэ нэ- мэлтэ элидхэл хэһэн байна.

КПСС-эй Яруунын райкомой нэгэдэхи секретарь, депутат **К. А. Албашеев**, Зүүн Сибириин түмэр за- май Улаан-Үдын отделениин на- чальник, депутат **А. А. Кванталиа- ни**, Хурамхаанай аймагай Аргатын совхозой ахалагша хонишон, депу- тат **П. Б. Аюшеева**, Сэлэнгын ай- магай түбэй больницын главна врач, депутат **Г. И. Медведева**, Бэ- шүүрэй аймагай «Победа» колхо- зой түрүүлэгшэ **В. В. Смолин**, За- гарайн аймагай ажалшадай депу- тадуудай Соведэй гүйсэдкомой ту- рүүлэгшэ **В. Е. Бабинцев**, респуб- ликын арадай хиналтын комитедэй түрүүлэгшын орлогшо, депутат **А. Д. Таханов**, республикын со- циальна тэдхэмжын министр **А. Д. Марков**, Баргажанай аймагай ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ **И. Я. Сы- щук**, республикын сэрэгэй комис- сар, депутат **Д. Д. Гончиков**, Зэ- дын вольфрам-молибденэй комби- надай директор, депутат **И. П. Че- пурин**, РСФСР-эй элүүрые хам- гаалгын министерствын хоёрдохи главна управлениин начальник, коллегиин гэшүүн **В. В. Ершов**, Буряадай АССР-эй элүүрые хам- гаалгын министр, депутат **Л. Д. Мадыева** гэгшэд сессиин үзэмжэдэ табигдаһан нэгэдэхи асуудалые зүбшэн хэлсэлгэдэ хабаадалсаба. Һүүлээрнь республикын Министр- нүүдэй Соведэй түрүүлэгшын ор- логшо, депутат В. А. Сахьянов ту- гэсхэлэй үгэ хэлээ.

Зүбшэн хэлсэгдэһэн асуудалаар Буряадай АССР-эй Верховно Со- вет зохихо тогтоол батала абаба.

«Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта һунгагша- дай үгэһэн захилнуудай дүүргэлтэ тухай» республикын Министрнүү- дэй Соведэй түрүүлэгшэ, депутат **Н. Б. Пивоваров** сесси дээрэ мэ- дээсэл хэһэн байна.

Сессиин үзэмжэдэ табигдаһан гурбадахи асуудалаар Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Прези- диумэй секретарь, депутат **В. И. Дубровский** элидхэл хэбэ. Буряа- дай АССР-эй Верховно Соведэй долоодохи, наймадахи сессинүүдэй хоорондо Президиумэй абаһан Указуудые сесси нэгэн дуугаар ба- талаа.

РСФСР-эй Верховно Соведэй элүүрые хамгаалгын ба социальна тэдхэмжын талаар саг үргэлжын комиссиин түрүүлэгшын орлогшо, депутат **Н. М. Дьяченко** Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй найма- дахи сессиин хүдэлмэридэ хабаа- далсаба.

Буряадай АССР-эй наймадахи зарлалай Верховно Соведэй най- мадахи сесси энээгээр хүдэлмэрэе дүүргэбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Верховно Соведэй сессиин заседаниин зал соо.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

УЛААН-ҮДЫН ЛЕНИНЭЙ ОРДЕНТО ЛОКОМОТИВ-ВАГОН ЗАҺАБАРИЛГЫН ЗАВОДОЙ ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Үйлэдбэри дээрэ үни удаан саг соо хүдэлһэнэйнь, социалис мүрысөөндэ үндэр дүнгүүдые туйлаһанайнь тү- лөө Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиу- мэй **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаха:

Болхоев Лхамажап Даши- Загбаевичые — хэбшэ дар- хан.

Бутаков Иван Андреевичые — слесарь.

Никитин Митрофан Григорьевичые — дархан.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь В. ДУБРОВСКИЙ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1974 оной майн 21.

БОЛЗОР СООНЬ, ҺАЙН ШАНАРТАЙГААР

БОГОНИ БОЛЗОРТО ДҮҮРГЭЭ

МУХАР-ШЭБЭР. «БУРЯАД ҮНЭН» ГАЗЕТЫН КОРРЕСПОНДЕНТ Б. ЖАМБАЛОВ ИИГЭЖЭ ДАМЖУУЛБА: Тодорхойлхы дүрбэдэхи жэлдэ гектар бүриһөө 14,1 центнер таряа хурьяахаар түсэблэһэн аймагай ажахынуудай механизаторнууд шэниисэ, горох тариха түсэбөө сүм дүүргэбэ. Тиигэжэ колхоз, совхозуудай таряашад хүдэлмэриин 18—20 үдэрэй туршада 46.317 гектарта шэниисэ, 2000 гаран гектарта горох тариһан байна.

Аймагай ажахынууд сооһоо «Искра», «Коммунизм», «Родина», Ленинэй нэрэмжэтэ колхозууд, «Эрдэм», Суулгын совхозууд онсо шалгараа. Тракторно-таряан ажалай бригаданuудай дундаһаа Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой В. Зуевай хүтэлбэрилдэг бригада мүрысөөндэ эрхимлэжэ гараба.

Эдэ үдэрнүүдтэ аймаг дотор кукуруза, обёос тарилга хаа хаанагүй эхилжэ, таряашад габшагайгаар ажаллажа үргэлжэлһэн зандаа.

ТҮРҮҮШҮҮЛ УРМАШУУЛАГДАНА

«Георгиевский» совхозой механизаторнууд хабарайнгаа тарилые богони болзорто, һайн шанартайгаар үнгэргэхэ урма доро ажаллана. Таряашадай эгээл харюусалгатай хүдэлмэрине эрхимээр дүүргэхын тула бригада, звено, механизатор бүхэнэй дунда социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Мүрысөөнэй дүн таба хоноод лэ, согсологдожо, энэ хугасаада эрхим һайнаар ажаллажа гараһан хүнүүд шанда хүртэнэ.

Һүүлэй табан хоногой дүн- гөөр ажахын дүй дүршэлтэй механизаторнуудай нэгэн Д. А. Кудинов түрүү һуури- да гараба. Энэ нүхэрнай даа- баряа 161 процент дүүргэжэ шадаа. Хараалһан даабаряа 155 процент дүүргэһэн меха- низатор А. Цыдыпов хоёрдо- хи, А. Никитин гэгшэ гурба- дахи һуурида гараа.

Эртын орооһото ургамал- нуудые тарилгада комсомолой гэшүүн Д. Зундуевай агрегат түрүү зэргэдэ гараба. Тэрэнэй удаа Г-Д. Санжижаповай аг- регат табан хоногой туршада 170 гектарта шэниисэ тариха байбал, энэнээ 216 гектарта хүргэжэ, хоёрдохи һуури эзэ- лээ.

Социалис мүрысөөндэ эр- химлэжэ гараһан механиза- торнуудта дамжуулгын улаан вымпел мүнгэн шантайгаар барюулагдана. Хабарай тарил- гада онсо шалгарһан таряаша- дай хүндэлэлдэ ажахын түб һууриида ажалай алдар солын туг үргэгдэдэг юм.

— Ажахымнай механиза- торнууд эртынгээ орооһото ургамалнуудые һаядаа тарижа дүүргэхэнь. Хүн бүхэн бүтээ- жэ байһан хүдэлмэрээ эрхим шанартайгаар дүүргэхын тула оролдоно. Механизаторнууд Л. Белобородов, М. Алимасов, Б. Манибадараев, Р. Нурулин болон бусад халаан бүриингөө даабарине холо улүү- лэн дүүргэнэ, — гэжэ совхо- зой рабочкомой түрүүлэгшэ Эдуард Будаев мантай уулза- хадаа мэдүүлээ.

Тус ажахы хабарайнгаа тарилгые хараалһан болзор- тоо һайн шанартайгаар дүүр- гэжэ, байгша ондо ороо һо та- ряанай һайн ургаса хуряажа абаха хүсэлтэй.

Б. ЛАЙДАПОВ.

Хориин аймаг.

ҺАЙНТАЙ, МУУТАЙ

Аймагай ажахынуудта хабарай тарилгын хүдэлмэри түргэндөө оронхой. Колхоз, совхозуудай механизаторнууд агротехническэ зохид болзорто, һайн шанартайгаар тарилгаа үнгэргэжэ, энэ жэлдэ баян ургаса абахын түлөө тэмсэжэ байна. Тракторно-таряан ажалай бригадануудай хоорондо социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрэнхэй.

Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой гурбадахи тракторна бригадынгаа механизаторнууд мүрысөөндэ бүгэдөөрөө оронхой. Һүүлэй мэдээгээр Цагаатайн отделениин механизаторнууд 315 гектар паар, 843 гектар тарилгын газар хахалжа, 1140 гектарта шэниисэ, 106 гектарта урэһэнэй горох тарижа, түсэбөө дүүргэнхэй.

Хабарай тарилгын хүдэлмэридэ трактористнууд Жаргал Галсанов, Пурбэ Иванов, Дамдинжаб Хандажапов, Санжа-Сурэн Чойсанов, Николай Лыгденов гэгшэд габшагайгаар ажаллажа, халаан бүридөө 7—8 гектар газар хахалжа, даабариа 120—125 процент дүүргэнэ. Мүн хоёрдохи халаанай трактористнууд Ф. Шаракшинов, В. Балданов, И-Д. Балданов, В. Цыбикжапов, Б. Содномпилов гэгшэд тэрэнһээ дутуугүй һайнаар хүдэлнэ.

Тус бригадын мөөртэй бүхы тракторнууд, хүсэ ехэтэй «К-700» трактор сеялкэнүүдые шэрэнэ. Механизаторнууд Д. Рампилов, Ажалай Улаан Тугай ордентой Ж-Ш. Галсанов, Г. Данзанов, Ш. Аюшеев болон бусад халаанайнгаа даабари 100—110 процент дүүргэжэ, ажалай үльгэр жэшээ харуулна.

— Аймагаймнай олохон ажахынууд мүнөө жэлдэ Шэтын областиин «Ундинский» совхозһоо жэшээ абажа, ажалаа шэнэ аргаар, звеногой гуримаар эмхидхэжэ эхилээ, — гээд бригадир Цыден Самбуевич Ухинов хэлэнэ. — Бидэ мүнөө жэлдэ тиихэ аргагүй бди, гэбэшье ерэхэ жэлһээ тиимэ гуримаар хүдэлхэ һанаатайбди.

Һаяхан хээрын станда үдын забһарлалгын үедэ механизаторнуудай үйлэдбэриин зүблөөн үнгэргэгдэжэ, түрүүшын 10 хоногой дүн согсологдоһон байна. Ажахын тракторна бригадануудай хоорондо дэлгэрһэн мүрысөөндэ 10 хоногой дүнгөөр Цагаатайн механизаторнууд шалгаржа, колхозой правлениин болон парткомой дамжуулгын Улаан туг тэдэндэ барюулагдаа. Мүн даабаряа улүүлэгшэдтэ мүнгэн шангууд үгтэһэн байна.

Энээнтэй хамта, бригадын ажалда зарим тэды дутагдалнууд ушарна гэжэ хэлэлтэй. Запчастьнуудай дутамаг дээрэһээ Жүгдэр Занаевай «ДТ-75» трактор хэдэн үдэрэй туршада хүдэлгэгдөөгүй. Зүгөөр запчастьнуудые дары түргэн бэдэржэ олохо талаар хэмжээн абтанагүй. Тиихэдэ полевой станай хамтын байрада хүйтэн, механизаторнуудай амардаг таһалга түлигдэнэгүй. Мүн унтаришье бэлдэгдээгүй. Тиимэһээ механизаторнууд, сеялкэшэд ажалайнгаа һүүлээр гэртээ хонохоёо ошожо, үлүү сагаа алдана. Мүн тэндэ харуулан ойлгуулха хэрэгсэлнүүд байхагүй. Агитбригада механизаторнуудта ерэнэгүй. Колхозой, отделениин хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд энэ талаар зохихо хэмжээ абаха бээ гэжэ һанагдана.

Хэр тиимэшье һаа, эндэхи таряалан дээрэ тракторай хүнхинөөн үдэр һунишье замханагүй.

М. ГАЛСАНОВ.

Зэдын аймаг.

КПСС-эй ДЕЛЕГАЦИ АВСТРИДА

ВЕНЭ. (ТАСС). КПА-гай ЦК-гай уряалаар Австри ошоод байһан КПСС-эй ЦК-гай секретарь В. И. Долгих түрүүтэй КПСС-эй делегаци КПА-гай Центральна Комитедтэ айлшалба. Эндэ болоһон тугасхалай хөөрэлдөөндэ КПА-гай Түрүүлэгшэ Ф. Мури, КПА-гай ЦК-гай Политбюрогой гэшүүд Э. Шарф, Х. Кальт, В. Вакс, И. Прогш, Ф. Фюрнберг, КПА-гай ЦК-гай гэшүүн Х. Штайнер гэгшэд хабаадаа.

Уласхоорондын байдалай, дэлхэйн коммунис хүдэлөөнэй тон шухала асуудалнуудаар хани ёһоной хөөрэлдөөн боложо, хоёр партиин хараа бодолой адли байһые дахинаа элирхэйлэн харуулба. Хөөрэлдөөн хани, халуун оршон байдалда үнгэрөө.

Делегациин гэшүүд үдэһөө хойшо Корнейбургдахи судна барилгын верфьдэ ошожо, «Илья Репин» гэжэ судные уһанда табилгын ёһололдо байлсаа. Энэ судна Советскэ Союзай захилаар бүтээгдэһэн. Волго мүрэн дээрэ тамархаар хараалагданхай юм.

Баярай ёһололдо Австриин Компартиин түрүүлэгшэ Ф. Мури мүн лэ байлсаа.

ВАШИНГТОНДОХИ УУЛЗАЛГАНУУД

ВАШИНГТОН. (ТАСС). Эндэ ерээд байһан СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй Гадаадын хэрэгүүдэй комиссиин түрүүлэгшэ, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, КПСС-эй ЦК-гай секретарь Б. Н. Пономарёв түрүүтэй СССР-эй Верховно Соведэй делегаци Америкын конгрессэй гэшүүдтэй уулзажа, хөөрэлдэжэ байна.

Совет делегаци майн 20-до гадаадын хэрэгүүдэй талаар сенадай комиссиин гэшүүдтэй уулзаа.

Һүүлээрнь уласхоорондын хэдэ хэдэн асуудалнууд, тэрэ тоодо дээдэ тушаалтадай московско, вашингтонско уулзалгануудай үеэр баталагдаһан, хоёр оронойн хоорондын харилсаанай үндэһэ һуури ба бусад договорнууд, хэлсээнүүдые бэелүүлһэнэй үндэһөөр совет-американ харилсаанай хэр зэргээр хүгжөөгдэжэ байһан тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдээ.

Совет делегаци тэрэл үдэртөө США-гай сенадай заседанида байлсаа. Эдэниие республиканецуудай ударидагша Х. Скотт ба бусад сенаторнууд амаршалба.

Гадаадын хэрэгүүдэй талаар сенадай комиссиин түрүүлэгшын уялгые дүүргэжэ байгаа Дж. Спаркмэн Совет делегациин хүндэлэлдэ сайлалга эмхидхээ.

Б. Н. Пономарёв тэндэ суглараһан сенаторнуудай үмэнэ үгэ хэлэхэдээ, хоёр оронойн хоорондын парламентска харилсаа холбоо бэхижүүлхэ шухала тухай тогтон тэмдэглээ.

Тэрэшэлэн худалдаа наймаанай реформо хэхэ тухай хуулиин проект зүбшэлжэ байгаа сенадай финансын комиссиин гэшүүдтэй Совет делегаци уулзаба. Тэрэ проектнь худалдаа наймаанай талаар тон таарамжатай гуримые Советскэ Союз тушаа баримталхаар хараална.

Б. Н. Пономарёв хоёр оронойн хоорондын худалдаа наймаанай ехээр хүгжэжэ, нёдондо жэл 1,5 миллиард долларто хүрэһэндэ сэдьхэлээ хананги байһанаа элирхэйлэн мэдүүлбэ. Тиихэ зуураа, экономическа харилсаа холбооной үргэдэлгэ США-тай амгалан харилсаанай ба холбоо барисаанай тогтонижолгын, саашадаа тааруугаар хүгжэлгын шухала үндэһэ һуури болохо байха гэжэ Совет делегациин толгойлогшо тэмдэглээ.

Совет-американ худалдаа наймаанай саашанхи хүгжэлтэ тухай, энэ хэрэгтэ тохёолдодог һаад тойбонуудые зайсуулха арга тухай һанал бодолоо удаадахи хөөрэлдөөнэй үедэ зүбшэлөө.

Гүрэнэй секретариин уялгые дүүргэжэ байгаа К. Раш майн 20-до совет делегациин хүндэлэлдэ уулзалга эмхидхэбэ. Совет делегациие толгойлогшо Б. Н. Пономарёв, делегациин гэшүүд, СССР-һээ США-да байдаг элшэн сайд А. Ф. Добрынин, элитэ мэдээжэ сенаторнууд ба конгрессменүүд, гүрэнэй департаментын хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд уулзалгада хабаадаа.

Россин кооператорнуудай съезд

Россин Федерациин эд хэрэглэгшэдэй кооперациин этигэмжэтэдэй зургаадахи съезд майн 21-дэ Москвада нээгдэбэ. 1.100 гаран делегадууд 30 миллион шахуу пайщигуудые эндэ түлөөлнэ. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев түрүүтэй КПСС-эй ЦК-гай Политбюрое съездын хүндэтэ президиумдэ һунгаха гэһэн дурадхалые сугларагшад нэрьемэ альга ташалгаар угтаба.

Роспотребсоюзай правлениин түрүүлэгшэ М. М. Денисов тоосоото элидхэл хээ.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ М. С. Соломенцев, партийна ба совет зургаануудай харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд съездын хүдэлмэридэ хабаадана.

Съезд хүдэлмэрээ үргэлжэлүүлһээр.

(ТАСС).

...СР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ...УНГАЛТА ҮНГЭРГЭХЭ ...УНГУУЛИИН ...НТРАЛЬНА КОМИССИДА

...унгуулиин центральна ...ссиин заседани 1974 ... майн 21-дэ Москвада, ...удай байшан соо боло- ...унгуулиин комиссинуу- ...хүдэлмэриин дүнгүүдые ...лон, һунгалтада бэ- ...лэй удаадахи шатын ...рэнуудые зүбшэбэ.

...СР-эй бүхы һунгагшад- ...граждануудта Совет- ...Союзай Коммунис пар- ...Центральна Комитедэй ...һан Хандалга һун- ... урда тээхи ябуул- ... хабаатай полити- ...кэ шухала хэрэг ... гээд заседани дээ- ...дэглэгдээ. Партиин ... совет арад ехэ урма ...айгаар угтаба. Комму- ...ууд ба партийнабэшэ ...дэй бата нэгэдэлэй кан- ...уудта дуугаа үгэхөөр ... байһанаа һунгагшад ...тингүүд, суглаанууд ...мэдүүлнэ.

...иссиин түрүүлэгшэ П. ...досеев СССР-эй юһэдэ- ...алай Верховно Сове- ...депутадта кандидаду- ...бүридхэлдэ абалгын ... тухай элидхээ. Бүхы ...округһоо: Союзай Соведэй һунгалта үнгэргэхэ 767 округһоо, Национальностьнуудай Соведэй һунгалта үнгэргэхэ 750 округһоо депутадуудта кандидадуудые бүридхэлдэ абаһан тухай Һунгуулиин окружной комиссинуудай протоколнууд комиссида орож гээд тэрэ мэдээсэбэ. Бүридхэлдэ абалга тогтоогдоһон болзор соо, СССР-эй Верховно Соведэй һунгалта үнгэргэхэ тухай дүримэй үндэһөөр бэелүүлэгдэһэн байна.

Совет Эхэ оронойн эрхим түрүү хүбүүд, басагад оронойн гүрэнэй засагай дээдын зургаанай депутадуудта кандидадуудаар дэбжүүлэгдэжэ, бүридхэлдэ абтаа. Коммунис партиин ба Совет гүрэнэй хүтэлбэрилэгшэд, хүдэлмэришэд болон колхозшигууд, арадай ажахын элдэб һалбаринуудай хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд, партийна, совет зургаануудай, нийтын эмхинүүдэй хүдэлмэрилэгшэд, эрдэмтэд, интеллигенциин түлөөлэгшэд, сэрэгэй алба хаагшад СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадуудай дунда бии.

Депутадуудта кандидадуудай 50,7 процентнь — хүдэлмэришэд ба колхозшигууд, гурбанай нэгэ хуби шахуунь — эхэнэрнүүд, 18 процентһээ үлүүтэйнь 30 наһа хүрөөдүй залуушуул, 28 процент шахуунь партийнабэшэ хүнүүд.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь М. П. Георгадзе һунгуулиин участогуудые, һунгуулиин участково комиссинуудые эмхидхэн байгуулха хүдэлмэриин дүүрэһэн тухай, һунгагшадай списогуудые табилгын дүнгүүд тухай элидхэбэ.

Һунгуулиин центральна комисси һунгалтада бэлэдхэлэй дүүрэлгэдэ, тэрэниие үнгэргэлгэдэ хабаатай бэшэг окружной комиссинуудта эльгээхэ шиидхэбэри абаад, бусад хэдэ хэдэн асуудалнуудые хаража үзэһэн байна.

(ТАСС)

АНДРЕЙ УРУПХЕЕВИЧ МОДОГОЕВ

Арадай КАНДИДАДУУД

Союзай Советдэ һунгаха Улаан-Үдын хүдөөгэй 378-дахи һунгуулиин округһоо дэбжүүлэгдэһэн СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат

Андрей Урупхеевич Модогоев Эрхүүгэй областиин Баяндайн районой Загатуй нютагта дунда шадалтай таряашан айлай бүлэдэ 1915 ондо түрэһэн юм.

Ажалайнгаа намтарые тэрэ колхоздо хүдэлжэ эхилээ. 1932 онһоо нютагайнгаа эхин һургуулида багшалаа. Һүүлээрнь бухгалтернуудай курса дүүргэжэ, Эрхүүгэй областьдо, мүн Буряадай АССР-тэ ойр зуура тоо бүридхэлэй хүдэлмэридэ ябаһан байна.

1936 ондо А. У. Модогоев ленинскэ комсомолой гэшүүн боложо, ниитэ-политическэ хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа эхилээ. 1939 ондо ВЛКСМ-эй Улаан-Үдын горкомой нэгэдэхи секретаряар, жэл болоод байхада ВЛКСМ-эй Буряадай обкомой секретаряар һунгагдаа һэн. 1940 ондо КПСС-эй гэшүүнээр абтаһан байна.

Комсомолой хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ ажаллажа байха үедэнь А. У. Модогоевой эмхидхэхы шадабаритай, политическэ талаараа болбосоронги, хатуужанги байһаниинь элирээ. 1943 ондо тэрэ партийна харюусалгата хүдэлмэридэ дэбжүүлэгдэжэ, КПСС-эй Буряадай обкомой мал ажалай талаар секретаряар һунгагдаа.

1947 ондо нүхэр Модогоев КПСС-эй ЦК-гай дэргэдэхи Партийна дээдэ һургуулида һурахаар эльгээгдэбэ. Тэрэниие дүүргэһэнэйнгээ һүүлдэ КПСС-эй Буряадай обкомой партийна, профсоюзай болон комсомолой органуудай таһагые даагшаар хүдэлөө.

1952 ондо А. У. Модогоев Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшоор томилогдобо. КПСС-эй ЦК-гай сентябриин (1953 он) Пленумэй һүүлдэ хүдөөгэй аймагуудые хүтэлбэрилхы кадрнуудаар бэхижүүлхэ гэһэн шиидхэбэри партиин абахада, тэрэ Хяагтын аймаг эльгээгдэжэ, партиин райкомой нэгэдэхи секретаряар һунгагдаа бэлэй.

1957 ондо КПСС-эй ЦК-гай шиидхэбэреэр А. У. Модогоев КПСС-эй ЦК-гай аппарадта партийна органуудай таһагай инструктораар абтаба. КПСС-эй ЦК-гай аппарадта нүхэр Модогоев 1960 он болотор ажаллаа. 1960 оной январь соо КПСС-эй Буряадай обкомой зууршалгаар республикадаа тэрэ эльгээгдэжэ, КПСС-эй обкомой пропагандын талаар секретаряар һунгагдаһан байна, 1960 оной һүүл багта нүхэр Модогоев Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшээр томилогдоо һэн.

1962 оной июнь һарада А. У. Модогоев КПСС-эй Буряадай обкомой нэгэдэхи секретаряар һунгагдаа. Энэ харюусалгата тушаалдаа мүнөө болотор хүдэлжэ байһаар.

Партийна гү, али гүрэнэй ямаршье хэрэг нүхэр Модогоевто партиин даалгахадань, тэрэ хэдэдоо бүхы хүсэ шадалаа. оюун бодолоо гүйсэд дүүрэн үгэжэ ажалладаг, партиин шиидхэбэриие бэелүүлхэ хэрэгтэ оюун бодолоо, зүрхэ сэдьхэлээ зорюулдаг байна.

Манай республикын ажалшад нүхэр А. У. Модогоевые партидаа, арадтаа үнэн сэхэ хүтэлбэрилэгшэ байһыень-һайн мэдэдэг. Тэрэ өөрынгөө дүй дуршэл, хүтэлбэрилхы шадабариие, үндэр мэдэсэеэ Буряад ороной экономикын, соёл культурын хүгжэлтын хэрэгтэ бултыень үгэдэг. Гэхэтэй хамта нүхэр Модогоев ажалша хүндэ анхаралтайгаар, хайхарамжа ехэтэйгээр, энэрхы сэдьхэлтэйгээр хандадаг. Эдэ бүгэдэнэйнь түлөө ажалшад тэрэниие хүндэлдэг, тэрээндэ гүнзэгыгөөр этигэдэг шуу.

А. У. Модогоев КПСС-эй XXII, XXIII, XXIV съездүүдэй делегат байһан. XXIII съезд дээрэ тэрэ КПСС-эй ЦК-гай гэшүүндэ кандидадаар, XXIV съезд дээрэ КПСС-эй ЦК-гай гэшүүнээр һунгагдаһан байна. СССР-эй Верховно Соведэй VI, VII, VIII зарлалай депутадаар һунгагдаһан.

Эхэ оронойнгоо урда шэн габьятай байһанайнгаа түлөө А. У. Модогоев Ленинэй орденоор, Ажалай Улаан Тугай орденоор, мүн «Хүндэлэлэй Тэмдэг» орденоор хоёр дахин. СССР-эй олон медальнуудаар шагнагдаһан байха юм. Мүн МНР-эй Правительство тэрэниие «Алтан гадаһан» гэжэ Монголой Арадай Республикын орденоор шагнаа.

Кабанскын аймагай Тимлюйн цементын заводой, Загарайн аймагай Хандагатайн леспромхозой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшад, Баргажанай аймагай Уланай колхозой колхознигууд, Хориин аймагай Анаагай совхозой хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд болон алба хаагшад һунгалтын урда тээхи суглаанууд дээрээ Андрей Урупхеевич Модогоевые Союзай Советдэ һунгаха Улаан-Үдын хүдөөгэй 378-дахи һунгуулиин округһоо һунгагдаха СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар нэгэн дуугаар дэбжүүлээ.

Нүхэд һунгагшад! Коммунистнууд болон партийнабэшэ хүнүүдэй бата нэгэдэлэй кандидат Андрей Урупхеевич Модогоевой түлөө дуугаа үгэе!

Улаан-Үдын аймагай «Маяк» колхоздо һү һаалиин гурбан фермэ бии юм. Ажахын һаалишад абаһан социалис уялгаяа нэрэтэй солотойгоор дүүргэхын тула нэгэ хүн шэнгеэр оролдоно. Дүрбэ һарын дүнгөөр тус ажахын һү һаалиин хоёрдохи фермэ түрүүлжэ гараба. Энэ ажалша бэркэ коллектив урдаа табиһан зорилгонуудаа бодото дээрэнь дүүргэхын тула ехэхэн хүдэлмэри ябуулжа шадаа гэжэ эндэ онсо тэмдэглэхэ шухала. Энэ хүн саада тус коллектив харууһалжа байһан үнеэн бүриһөө 1040 килограмм һү һаажа, социалис мүрысөөндэ эрхимлэжэ гараа. Ажал хэрэгээ һайн мэдэхэ түрүүшүүд эндэ яһала олон. Дүй дуршэлтэй һаалишадай нэгэн Екатерина Васильевна Ермакова, ВЛКСМ-эй гэшүүн Елена Казанцева, Анна Алексеева, үнинэй һаалишан Мария Ивановна Волокитина гэгшэд дүрбэ һарын турша шада харууһалжа байһан үнеэн бүриһөө 1424—127 килограмм һү һаажа, ажахы соогоо онсо шалгараа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ (зүүн гарһаа): түрүү һаалишад Е. Казанцева, М. И. Волокитина, А. И. Алексеева, Е. Ермакова гэгшэдые харанат.

З. ВЕСНИНАГАЙ фото.

АЖАЛ ХЭРЭГЫНЬ УРАГШАТАЙ

Хяагтын совхозой хонишод республика доторөө үүсэл гаргаһан Хэжэнгын малшадай үүсэл һайшаан дэмжээд, урдаа табиһан зорилгонуудаа нэрэтэй солотойгоор дүүргэхын тула энэ хугасаада ехэхэн хүдэлмэри хэжэ гараба. Тус совхоз олон һалбаритай аймагай томохон ажахынуудай нэгэн юм.

Үнгэрһэн үбэлжэлгэдэ эхэ хонидой 18 отара эндэ ондо оробо. Хяагтын совхозой хонишод үбэлэй, хабарай һарануудай энэ хорюусалгатай хаһые эмхитэйгээр үнгэргэнэ. Ажахын 12 ахалагша хонишод үбэлэй янгинама хүйтэндэ түл түрэсээ абаа. Үбэлэй һарануудта абтаһан 8 мянга гаран хурьгад гээлтэ хоротогүйгөөр түлжүүлэгдэжэ байнхай. Дүй дуршэлтэй хонишод Баатар Яндакович Жанцанов, Цурбо Цурбусевич Санданов, Суруп Жамсаевич Дашиниилов гэгшэд энэ харюусалгатай хаһадаа һайн бэлэдхэлтэй орожо шадаһанай ашаар, зуун эхэ хонин бүриһөө 100, тэрэнһээ дээшэ хурьга абаад, һайнаар түлжүүлжэ байнхай.

Хабарай үедэ хонидоо түрүүлдэг хонишод сооһоо А. А. Шульгин, Г. И. Коротков гэгшэд харууһалжа байһан зуун эхэ хонин бүриһөө 100 хурьга түлжүүлнэ.

Хүн бүхэн ниитын алууһа малай үбэлжэлгые һайнаар үнгэргэжэ, дүн сагаан хонин һүрэгөө бүри олошоруулхын тула ехэ оролдолго, шадабаряа харуулжа шадаа гэжэ онсо тэмдэглэмээр. Хэрбээ нёдондо манай ажахын нэгэ хонишон зуутан болоһон байбал, мүнөө жэлдэ 5 хонишоднай зуун эхэ хонин бүриһөө 100, тэрэнһээ олоншье хурьга абаа бшуу. Ахалагша хонишод Б. Б. Бальчинов, Г. Д. Москвитин, Д. Д. Эрдынеев гэгшэд түрүүшүүлэй жэшээгээр ажаллажа, урдаа табиһан зорилгоёо сүм дүүргэхээр шиидэнхэй.

Түсэбтэ табан жэлэй тодорхойлхы, дүрбэдэхи жэлдэ Хяагтын совхоз 9.400 хурьга абаха түсэбтэй байбал, һаянай байдалаар эндэ арба мянга гаран хурьгад абтаа. Абаһан хурьгадаа гээлтэ хоролтодо оруулангүй хүхэ ногоон дээрэ гаргаха зорилготой.

И. ДЫЛГЫРОВ,
хүдөө бэшэгшэ.

СОЮЗНА РЕСПУБЛИКАНУУДҺАА МЭДЭЭСЭНЭ

ЛИТВА:

ГАР АЖАЛ ҺЭЛГЭГДЭНЭ

ВИЛЬНЮС. Эндэхи барилгын нэгэдэхи трестын хүдэлмэрилэгшэд байшан гэрнүүдые бодхоохо доо, изоляци хэхэ ажалаа гудранатор гэжэ тусхай түхеэрэлтэтэй машинаар бүтээгдэдэг болобо. Хабсаргагдаха түхеэрэлгэнүүд дээрэ шэнгэн битум адхахада, тэрэнь уһа нэнгэрээсэгүй болоно. Трестдэ автогидрогудронаторнуудай участок байгуулагданхай. Тэрэнь бүхы барилгые хангана. Оньһожоруулга, ажалай бүтээсэ хоёр дахин шахуу дээшэлүүлхэһээ гадна, шанарыень нилээд һайжаруулна. Урдань гараар хэгдэдэг байһан бүхы ажалые хамтадань оньһожоруулха гэжэ түсэбтэ табан жэлэй тодорхойлхы жэлэйнгээ техническэ дэбжэлтын түсэб соо барилгашад хараалһан байна. Бетон шала жэгдэлхэ зохид машина зохёогдоо, гэрэй хушалтын изоляци оньһожоруулагдаа, изоляци хэхэ бодос тэрэниие шанадаг котел сооһоо сорсоор булэгдэн, дээдэ дабхарнуудта абаашагдадаг.

Трестын коллектив шэнэ техникэ үргэнөөр хэрэглэжэ, 60 байратай гурбан гэр түсэбөө кварталаар уридшалан ашаглалгада тушааба.

КИРГИЗИ:

ХАДА ГАЗАРТА ТЕЛЕВИ[ДЕНИ] ХАРУУЛАГДАНА

ФРУНЗЕ. Түбэй Тянь-Шанда ажаһуугшад һайн абаба. Чехословакиин дамжуулгын үйлэдбэриин хеэрэлгэнүүд эндэ ашаглалгада оруулагдаба. Эдэнь радио газарта дамжуулха дамжуулгын шанар һайжараха арга олгоно.

Телевизионно дамжуулгануудые харадаг һуурин тосхоной олошоржо байна. Хайн тосхон шадар хоёр метр үндэртэ хүсэтэ транслятор тодхогдобо. нүүрһэшэд болон металлургууд Фрунзе, Москва, Ташкентһээ телевизионно дамжуулгануудые харадаг.

ГРУЗИ:

АЙХАБТАР ҮНЭТЭЙ С[ЭСЭГҮҮД]

ТБИЛИСИ. Эфир-тоһото ургамалнуудай Сухумиин туршалгын станциин хүдэлмэришэд жасмин сэсэгүүдые бүйлаха шэнэ нарин технологи бэдэрбэ. Тусхай шэглэлтэй совхоз дууд тонно сэсэгһээ хоёр килограмм жасминай тоһо.

Шэнэ технологиин экономическа аша үрэнь ехэ. Энэ ойлгосотой. Айхабтар сэнтэй жасминай килограммынь 2.600 түхэригтэ.

(ТАСС-ай кор[респондентнуудһаа])

КПСС-эй РАЙКОМУУДТА

ҺУНГАЛТАДА ҺАЙНААР БЭЛДЭХЭ

Түмэр-бетон зүйлнүүдые бүтээдэг Таловска заводой парторганизаци СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтые угтуулан, эмхидхэлэй, ниитэ-политическэ хүдэлмэри яһала эмхитэйгээр ябуулжа байна. Агитаторнуудай семинар үнгэргөө, тус бүридэнь тусхай участок даалгажа үгэнхэй. Тэдэнэй олонхинь һунгагшадай дунда эдэбхитэй хүдэлмэри ябуулна. Агитпункт нээгдэнхэй, тэндэ сагүргэлжын дежурство эмхидхэгдэнхэй.

Гэхэ зуура Таловска заводто СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтада бэлэдхэл үшөөл һанаһанда хүрэмэ бэшээр эрхилэгдэнэ гэжэ энэ асуудал зүбшэн хэлсэхэдээ, КПСС-эй Прибайкалиин райкомой бюро тэмдэглэһэн байна. Агитпунктда һонирхолтой хэмжээ ябуулганууд эмхидхэгдэнэгүй, лекторнууд, элидхэлшэд һунгагшадай үмэнэ үшөөл үсөөнөөр үгэ хэлэнэ. Партбюро өөрынгөө хараалһан хэмжээ ябуулгануудые хүсэндэнь сүм хүргэжэ шадаагүй байһаар.

СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтын бэлэдхэлдэхи дутуу дундануудые дары усадхаха, политическэ энэ шухала хэрэгые эмхитэйгээр. һайнаар үнгэргэхэ эрхэ байдал хангаха эрилтэ партбюродо табигдаа.

МЭРГЭЖЭЛТЭДЭЙ ҮҮРГЭ ДЭЭШЭЛҮҮЛХЭ

Хүдөө ажахын үйлэдбэри эрхилхэ хэрэгтэ нүлөөлдэг мэргэжэлтэдэй үүргэ дээшэлүүлхэ талаар СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ совхозой дирекциин ба парткомой ябуулдаг хүдэлмэри тухай асуудал КПСС-эй Захааминай райкомой бюро зүбшэн хэлсээ.

Ажахы доторой мэргэжэл шудалха, үйлэдбэри томодхохо, малай үүлтэр һайжаруулха, сабшалан болон бэлшээриин үрэжэл улам дээшэлүүлхэ талаар энэ ажахыда һүүлэй жэлнүүдтэ горитой хүдэлмэри хэгдэһэн байна. Энэ ушарта совхозой мэргэжэлтэдэй түйлаһан үрэ баянтай амжалта ехэ гэжэ тэмдэглэгдээ. Мэргэжэлтэдэй харюусалга шангадхаха талаар совхозой партком, дирекци али олон хэмжээнүүдые абажа, хүсэндэнь хүргэхые оролдоно.

Тиихэтэй хамта энэ хэрэгтэ ушардаг дутагдалнуудые бюро элирхэйлээ. Хүдөө ажахын 29 мэргэжэлтэдэй дүрбэниинь дээдэ, 14-ниинь тусхай дунда эрдэм һургуулитай байна, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдые бэлдэхэ, һургаха холын хараата түсэб энэ ажахыда табигдаагүй. Мал ажалай үйлэдбэриие оньһожоруулха, эрдэм наукын үндэһөөр ажал эмхидхэхэ, түрүү дүй дуршэл дэлгэрүүлэн нэбтэрүүлхэ хүдэлмэри хангалтагүй байдалтай. Экономическа хүдэлмэри, агрозоовет-һуралсал муугаар эмхидхэгдэнхэй байһаниинь тодороо.

Хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй үүргэ улам дээшэлүүлхэ зорилгоор совхозой партком мүртэй хүдэлмэри бүтээнэгүй. Зарим нэгэнэй хүмүүжэл үшөөл һула байһаар.

СОВЕДҮҮДЭЙ ХҮДЭЛМЭРИДЭ ЕХЭ АНХАРАЛ

Соведүүдэй хүдэлмэриие саашадань улам һайжаруулха тухай асуудал КПСС-эй Загарайн райкомой бюро дээрэ үргэнөөр зүбшэгдэбэ.

КПСС-эй ЦК-гай «Сельскэ болон посёлогуудай Соведүүдэй хүдэлмэри һайжаруулха тухай» абаһан тогтоолые хүтэлбэри болгон, аймагай, посёлогуудай, сельскэ болон сомоной Соведүүд хүдэлмэреэ нилээд эдэбхижүүлээ, ажахын, культурна байгуулалтын гол шухала асуудалнуудые шиидхэлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана гэжэ тэмдэглэгдээ.

Гэбэшье Дабаатын, Хүрбын, Шэнэ-Бэрээнэй сельскэ Соведүүдэй хангалтагүй хүдэлмэри шүүмжэлэгдөө. Зарим Соведүүдэй партийна бүлэгүүд суглаагаа ёһоор хэнэгүй, залуу депутадуудай дунда хүдэлмэри һайн бэшээр табигданхай.

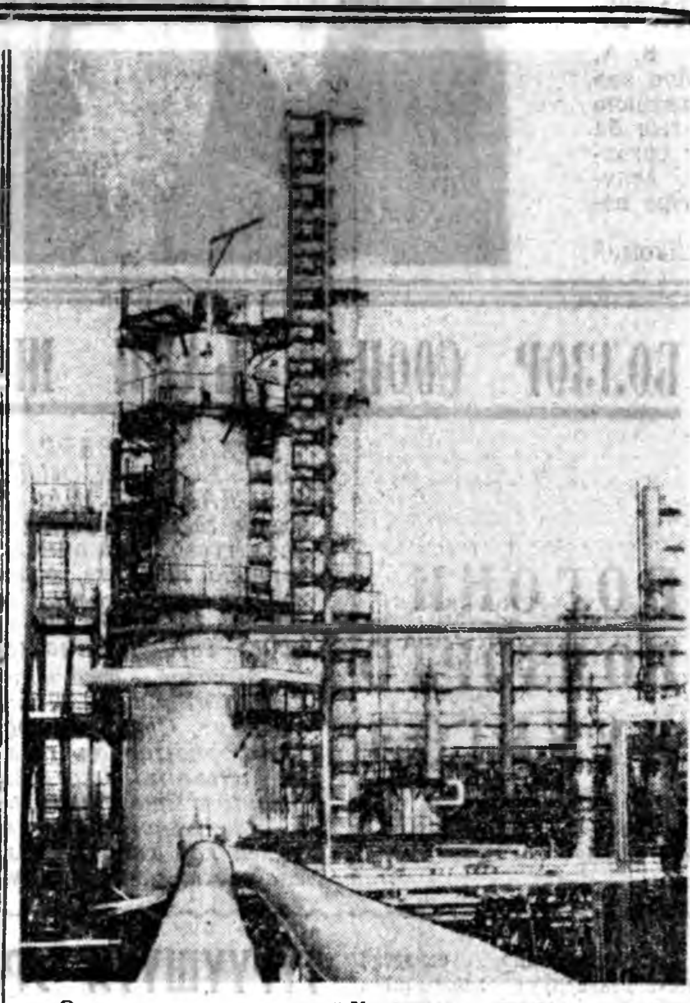

Органическа синтезэй Казанска заводто (Татарай АССР) жэлэй туршада 100 мянган тонно этилен үйлэдбэрилэн гаргаха проектнэ хүсэтэй предприятиин түрүүшын ээлжээнэй барилга дүүрүүтэй байна (зураг дээрэ). Предприяти энэ жэлэй хоёрдохи кварталда ашаглалгада тушаагдахаар хараалагдана.

АПН-эй фото.

УРГАСА ХАРУУҺАЛГАДА — ҮДЭР БҮРИИН АНХАРАЛ

БУРТАГ НОГОО ҮГЫ ХЭХЭ АРГАНУУ[Д]

Шииг нойтон мүртэй оронгүй, хуурайгаар, хүйтөөр һалхилжа байһан гандуу уларилтай мүнөө үедэ орооһо тарияанай, бусадшье таримал ургамалнуудай ургаса зарим тэды хожомдожо гарахань, бултайжа гараадшье байхадаа түргэн урганагүй. Эгээл энэ үедэ элдэб буртаг ногоон, үрмэдэһэ, халаахай, хамхуул гэхэ мэтэ тарияанай ургасатай үрдилдэһэндэл түргэн гаража эхилбэ.

Хэнэйшье мэдэһээр, республикын олонхи нютагуудта жэл бүхэндэ шахуу, илангаяа энэ жэлдэ хабарынь тарияанай газар шииг нойтоор ехэ дутадаг. Тэрээнһээ боложо, орооһо тариян, хартаабха, кукуруза, овощой ургамалнуудай ургаса халтад гэхэдээл элдэб буртаг ногоондо дарагдахаяа һанадаг. Юуб гэхэдэ, буртаг ногоондо шииг нойтон ехэ хэрэгтэй бэшэ ха юм. Багал дулаахан байгаа һаань, хаанашье, ямаршье хүрьһэтэй газарта ургашадаг шуу.

Тиимэһээ таримал ургамалнуудай дайсан — буртаг ногооe элдэб онол арга хэрэглэжэ, түрүү агротехникын ашаар лэ тэрэниие үгы хэхэ, сэбэрлэхэһээ ондоо аргагүй.

Эдэмнай ямар онол арганууд болоноб? Тэдэниие хаана, ямараар хэрэглэбэл, ашаг үрэтэй гээшэб гэжэ хаража үзэе.

Орооһо тарияанай, пропашной ургамалнуудай үрэһэ тарихын урда, тариһан хойноо газарыень борнойлжо, буртаг ногооной үндэһэ таһалхада яһала ашагтай байдаг.

Тиихэдээ таримал ургамалай гарасада тойбо татахаар бэшээр, эгээл зохид саг болзор соонь борнойлхо хэрэгтэй. Манай эндэхи эрхэ байдалда орооһо тарияанай, бусад ургамалнуудай эшын бултайжа гарахаһаа урда газарыень борнойлходо тэндэ ургажа байһан буртаг ногоон яһала һайнаар усадхагдадаг байна.

Ургасын гараагүйдэ тариалан борнойлходоо, хүнгэхэн, богони шүдэтэй «зигзаг» түхэлэй борной хэрэглэжэ, тарияанай ургасын газарһаа өөдөө 1,5—2 сантиметрһээ ута бэшээр ургатарнь заатагүй элдүүрилжэ дүүргэхэ хэрэгтэй. Тэрэгүй һаа, тарияанай, пропашной ургамалнуудай ургаса гэмтэжэ болохо. Миил юрын зүрүүдтайгаар тариһан ургасые — хүндэлэн, хэрээһэлүүлэн тариһан ургасые — һөөлжүүлэн борнойлхо хэрэгтэй. Хэрбээ үрэһэнэй доошоо 6—7 сантиметр гүнзэгыдэ таригдаһан байгаа һаань, агрегадаа түргөөр ябуулжа борнойлходо өөрэгүй.

Буряадай хүдөө ажахын институдай эрдэмтэ А. М. Филатовай туршалга хэһэнэй ёһоор, шэнииисын ургасые эшэ набшынь гарахын урда борнойлходо газарайнь буртаг ногооной 79—86 процентнь үгы хэгдэдэг байна. Тэрэнэй ашаар тарияанай ургаса гектарай дунда зэргээр 2,3 центнерээр дээшэлнэ гэжэ тодоруулагдаа.

Буртаг ногооной ехээр ургажа эхилээ һаань, орооһо тарияанай ургасын гараһан хойноошье дээгүүрнь борной шэрэхэдэ өөрэгүй. Тиихэдээ тарияанай ургасын зүрүүдые хүндэлөөшэнь, үдэһөө хойшо борнойлбол зохисотой. Юуб гэхэдэ, ургаса наранда бага набшыгаад байха, борнойлходо гэмтэсэнь бага байха бшуу. А. М. Филатовай туршалга хэһэнэй ёһоор харахада, тарияанай ургасын гарашаһан хойно борнойлходо буртаг ногоон зарим тэды үгы хэгдэбэшье, шэниисын ургаса эсэстээ шэнгэрдэг, ургасань гектарай 1,3 центнерээр доошоо ородог байна. Тиигэбэшье тэрэнһээнь айжа, борнойлонгүй байгаад, ургасаяа буртаг ногоондо даруулжа болохогүй.

Нигээд ерэхэдээ хаһа сагыень алдангүй тарияанай, пропашной ургамалнуудай ургасын эшын гараагүйдэ, мүн хэрэгтэй болоо һаань, гараһан хойноошье хүнгэхэн, богони шүдэтэй борной шэрэжэ, буртаг ногооe үгы хэхэ гээшэ зайлашагүй шухала агротехническэ онол арга болоно.

Мүнөө хүн зоной хилээмэнэй удаадахи хоол гэдэг хартаабха түлэг таригдажа захалба. Энэ үнэтэ ургамалые баһал буртаг ногоонһоо хамгаалха гээшэ айхабтар шухала.

Хартаабха таригдаһаар 15—25 хоноод байхадаа эшэнь гаража эхилдэг. Энэ үе соо хартаабха тариһан газарые түрүүн нэгэ дахин борнойлжо, буртаг ногооной үндэһэ хүдэлгөөд, удаань дахин борнойлжо, тэрэниие үгы хэхэ арга боломжо гүйсэд бии.

Улаан-Үдын аймагай Ивалгын ОПХ-гай мэдээжэ хартаабхашан И. Е. Бояркин хартаабха тариһан газараа эшынь гараагүйдэ 3 дахин борнойлжо үрдидэг. Түрүүн хартаабхаяа тариһан хойноо 6—10 хоноод борнойлжо, тэндэхи буртаг ногооной 80 процентые үгы хэнэ.

Удаань үшөө 12—15 хоноод үлэгшэ 20—30 процент буртаг ногооеынь сэбэрлэнэ. Һүүлдэнь эшынь гараад байхада 6—7 хоноод лэ дахин борнойлжо байдаг.

Хартаабха тариһан газарые оло дахин борнойлходо, нэгэдэхеэр, буртаг ногоон һайса сэбэрлэгдэхэһээ гадна, хүрьһэнэйнь шииг нойтон һайн баригдадаг юм. Хоердохёор, хэдэн дахин борнойлһон газарай хүрьһэн зөөлэн байжа, ондоо элдүүрилгэ ехэ хэрэггүй болоно, хартаабхын ургаса харууһалгын гаргаша бага боложо үгэнэ.

Эшынь хүсэд гаража, зүрүүдүүдайнь эли болоод байхада тэрэнэй хоорондуур тусхай культиватораар элдүүрилжэ, шоройень доогуурнь зөөлэрүүлжэ үгэхэ хэрэгтэй. Тиихэдээ ямар уларилтай сагта, ямар хүрьһэтэй газарта хэр гүнзэгыдэ элдүүрилхэб гэжэ зүбөөр тодорхойлхо шухала. Хуурай уларилтай сагта хүнгэн элһэлиг хүрьһэтэй газарые 5—6 сантиметрһээ гүнзэгыдэ элдүүрилһэнэй үлүү. Хабарын хура бороотой үе һаань, доошонь 10—12 сантиметр гүнзэгыдэ элдүүрилхэдэ болоно.

Зунай тэн багаар хура бороогой һайса орожо, хартаабхын эшын 18—20 сантиметр үндэр болоходо шоройень заабол обоолхо хэрэгтэй. Тиихэ үедөө, мүн зүрүүд хоорондыень элдүүрилхэдээ, ургасада нэмэлтэ тэжээл оруулха гээшэ тон шухала. Зүрүүд хоорондонь түрүүшынхеэ элдүүрилхэдээ гектарай 0,7—1,0 центнер аммиагай селитр хартаабхын эшын сэсэгэй монсойжо байхада, эдеэнэйнь түргэн томо болохын тула хоёрдохёо элдүүрилжэ, нэгэ мүһэн гектарай 1—1,5 центнер суперфосфат, 0,5—1 центнер калиийна дабһа оруулалсаха байна.

Тиигэбэл хартаабхын ургаса гектарай 20—30 центнерээр дээшэлдэг.

Куузикугай ургаса харууһалха тухай. Энэ ургамалай үндэр баян ургаса абадаг ажахынууд республика соомнай олон боложо байна. Жэшээнь, Захааминай аймагай «Дружба» колхозой Ёнгорбойн 8 жэлэй һургуулиинхин 10 гектар газарта куузику тарижа, га бүхэнһөөнь 962 центнер ургаса абаа. Түнхэнэй аймагай Туранай совхозойхид 35 гектарта энэ ургамалые ургуулжа, га бүхэнһөөнь 745 центнер куузику хурлагаа. Хурамхаанай совхоздо Мухар-Шэбэрэй аймагай «Коммунизм» колхоздо баһал үндэр баян ургаса абтадаг.

Эдэнэр нэн түрүүн агротехникын түрүү онол аргануудые хэрэглэжэ, ургасын хойноһоо наринаар харууһалжа шадаһанай ашаар иимэ амжалта түйлана.

Илангаяа ургасын дайсад — хорхой шумуул, буртаг ногоо үгы хэхэ хэмжээнүүдые хаһа сагтань абаха шухала. Түрүү ажахынууд куузикуе тариһан хойноо 5—6 хоноод, гексахлоранай дуст гектарай 15—18 килограмм хүртэхөөр сасадаг. Хэрэгтэй болоо һаань, үшөө дахин тэрэнээ сасадаг байна.

Куузикуе рассадагүйгөөр тарихадаа эшэдэнь набшаһадаа бии болоходоор тэндэхи буртаг ногооень үгы хэхэ, шороень зөөлэрүүлхын тула зүрүүдаа утаашань элдүүрилдэг. Һүүлдэнь хүндэлэн элдүүрилжэ, үлүү эшэнүүдыень үгы хэнэ, букет болгоно. Үшөө нэгэ-хоёр недели болоод, хоёрдохёо зүрүүд хоорондохиинь утааша, хүндэлөөшэнь элдүүрилхэ ёһотой.

Тиигэжэ куузикугай ургасые зун соо зүрүүд хоорондыень 3—4 дахин элдүүрилхэдэ болоно.

Химическэ аргаар ургасын үрмэдэһэ, халаахай, хамхуул яажа үгы хэхэ тухай.

Һүүлэй жэлнүүдтэ республикын колхоз, совхознууд гербицид хоро үргэнөөр хэрэглэжэ, тарияанай ургасын буртаг ногоо сэбэрлэдэг болонхой. Жэшээнь, нёдондо хура бороо ехэтэй, ехэ үерэй болоһон бэрхэтэй сагай уларилай тохёолдоошье һаань, бухыдээ 201,5 мянган гектар гэхэ гү, али тарияанай бүхы ургасын 35 процентдэнь химическэ арга хэрэглэжэ, буртаг ногоон үгы хэгдээ. Тэрэнэйнь 176,6 мянган гектарай ургасада самолёдоор хорон сасагдажа, буртаг ногоониинь сэбэрлэгдээ юм. Тэрэнһээ гадна, газар дээрэһээ хоро тусхай оньһон машина, түхеэрэлгэ хэрэглэгдэжэ, 33,4 мянган га тариян, 2,1 мянган гектарай кукуруза, мүн горитой газарта хартаабха, овощой ургаса буртаг ногооноо сэбэрлэгдээ. Эндэ аминна дабһан, бутилова эфир, пропазан, солярка гэхэ мэтэ хэрэглэгдэдэг.

Тиигэбэшье саг үргэлжэ химическэ арга дан үргэнөөр хэрэглэжэ, ургасын буртаг ногоо сэбэрлэхэ гээшэ һайн гэхын аргагүй. Зарим хорон таримал ургамалда, хүн, амитанай бэедэ муу байдаг. Зарим мэргэжэлтэдэй ургасын буртаг ногооe химическэ аргаар үгы хэхэбди гээд, тэрээнтэй тэмсэхэ агротехническэ онол аргануудые тоодоггүйнь харамтай.

Манай эндэхи олохон нютагуудта хабарынь хүйтэн байжа, буртаг ногоон хожомшог, хабарай тарилгын дүүрэхэ багаар түлэг гаража эхилдэг. Тиимэһээ тэрэниие үгы хэхын тула тариалантай хүрьһэ борнойлхо, культиватораар элдүүрилхэ, мүн химическэ аргыешье таарулан, зүбөөр хэрэглэхэ шухала.

Манай эрдэмтэд А. А. Баяртуев, А. М. Филатов гэгшэдэй тодорхойлһоной ёһоор, шэниисын ургасын гаража, газарһаа өөдөө [10] —15 сантиметр болоод сайжа эхилээд, [буртаг] ногооной 2—3 набша[тай] болоод байхада гек[тарай] хоро хаяжа, тэрэни[ие] хэхэдэ таарамжатай. Нигэжэ хаһа саг соо химическэ арга хэрэглэ[хэ]хада, шэниисын ур[гаса] миил тарияанай һая б[...]гаад, мүн һагсайһанай дэ гү, али тарияанай голлошоод байхада сасаһан газарайхида о[...] гектарай 1,8—2,4 [центне]рээр дээшээ байдаг.

Химическэ аргые сагтань буртаг ного[ой] тэмсэхэ бусад онол[...]нуудтай таарулан х[эрэг]хэдэ, шэниисын [ургаса] ехэшье абтадаг [бай]на. Хэжэнгын, Чик[ойн] совхознууд һүүлэй [жэлнүүд]тэ аминна дабһа [...] тарияанай буртаг ногоо[гоо ...]лээд, ургасыень гек[тарай бү]риһөө 2—2,4 цен[тнерээр] дээшэлүүлээ. Энээнэй [ашаар] түс ажахынууд түс [бүридөө] 25—29 мянган т[онно] сэбэр ашаг олзо абаа.

Мүнөө жэлэй эрхэ[...] далда ургасын буртаг үгы хэхэ бүхы онол аргануудые ха[...] тань хэрэглэжэ шад[аа һаа] олохон мянган [тонно] тарияа нэмэжэ абах[а] боломжо бии.

Б. ГОМБО[...]
Буряадай хүдөө ах[ахын] туршалгын стан[циин] газар тарияан ах[...] болон агрохи[...] таһагые да[агша]

БурАССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМДЭ

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй заседани hаяхан боложо, хэдэн асуудал зүбшэн хэлсэгдэжэ, зохихо тогтоолнууд баталан абтаба. Хэлсэгдэhэн асуудалнуудай дундаhаа Советскэ райондо, Загарайн аймагта СССР-эй Верховно Соведэй hунгалтада бэлэдхэл ямараар ябажа байhан тухай асуудал гол анхарал татаба.

Энэ асуудалаар Улаан-Үдэ хотын Советскэ районой ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ А. К. Чебу..., Загарайн аймагай Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ В. Е. Бабинцев БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй заседани дээрэ тоосоhон ...

Советскэ районой, Загарайн аймагай ажалшад СССР-эй Верховно Соведэй hунгалтые ажалай болон политическэ ехэ дэбжэлтын байдалда, КПСС-эй XXIV съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые хэрэг дээрэнь бэелүүлхын, түсэбэй табан жэлэй тодорхойлхы даабаринуудые болзорhоонь урид дүүргэхын түлөө шармайн оролдон угтахаар бэлдэжэ байна гэжэ Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй тогтоол соо хэлэгдэнэ. Загарайн аймагай хүдөө ажахын ажалшад 1974 оной нэгэдэхи кварталда түсэбhөө ... 233 центнер мяха, ... центнер hү, 30 мянган ... гүрэндөө худалдаа.

Дурсагдаhан Соведүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүд СССР-эй Верховно Соведэй hунгалтын бэлэдхэл түсэбэй ёhоор ябуулжа байна. hунгалта үнгэргэхэ Дүримэй ёhоор hунгалтада бэлэдхэл ... тэрэнние үнгэргэхэ ... хэмжээ ябуулгануд саг болзортоо табигдажа баталагдаа. hунгуулиин участогууд байгуулагдаа. hунгуулиин участково комиссинууд баталагдажа, ... ажаллаха байранууд ... түрүүлэгшэ, секретарьнуудтайнь семинар ... үнгэргэгдөө. hунгалтын бүхы документ... литература хаа хаанагүй саг болзортоо эльгээгдэжэ, hунгагшадай список таhалжа дүүрэв.

Гэбэшье СССР-эй Верховно Соведэй hунгалтада бэлдэхэ талаар Советскэ районд, Загарайн аймагта дутуу дунданууд бии гэжэ республикын Верховно Соведэй Президиум тэмдэглэбэ. hунгуулиин участково комиссинуудай зарим байранууд бэлэн бэшэ, hунгуулиин участогуудые холбохо телефоной схемэ хэгдээгүй, зарим тээ телефон табигдаагүй.

Гүйсэдхэхэ эдэ комитедүүд заседанидаа hунгалтын бэлэдхэлэй ямараар ябажа байhан тухай асуудал харагүй байhаар, Худалдаа наймаа hайжаруулха, хүн зоной ажаhуудалай эрилтэ хангаха талаар хүдэлмэри hулаар ябуулагдана. Соёл культурын зарим эмхи зургаанууд hунгалтада бэлдэлгэдэ hулаар хабаадана.

СССР-эй Верховно Соведэй hунгалтада бэлдэхэ хүдэлмэридэ дайралдаhан дутуу дунданuудые дары усадхажа, политическэ тон шухала энэ хэрэгые эмхитэйгээр үнгэргэхыень Советскэ районой, Загарайн аймагай ажалшадай депутадуудай Соведүүдэй гүйсэдкомуудые БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиум уялгалба.

* * *

Железнодорожно районой ажалшадай депутадуудай Соведэй саг үргэлжын комиссинуудай, депутадуудай бүлэгүүдэй хүдэлмэри тухай Железнодорожно райсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ В. С. Самбаровай тоосоон шагнагдаба.

КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдые, «СССР-эй ажалшадай депутадуудай Соведүүдэй депутадуудай эрхэ ба уялга» гэhэн хуули бэелүүлэн, Улаан-Үдэ хотын Железнодорожно районой ажалшадай депутадуудай Совет, тэрэнэй гүйсэдхэхэ комитет саг үргэлжын комиссинуудай, мүн депутадуудай бүлэгүүдэй хүдэлмэридэ анхарал табижа, хүдэлмэриинь нилээд эдэбхитэй болгоо гэжэ Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиум тэмдэглэбэ.

Райсоведэй дэргэдэ саг үргэлжын 14 комисси, депутадуудай 16 бүлэг байгуулагданхай. Комисси болон бүлэгүүдэй хүдэлмэридэ бүхы депутадуудайнь 83 процент хабаадана. Саг үргэлжын бүхы комиссинууд ажалаа түсэбэй ёhоор ябуулдаг, hара бүхэндэ заседани хэжэ байдаг. Үйлэдбэри, соёл культура хүгжөөхэ талаар табигдаhан зорилгонуудые хэрэг дээрэнь бэелүүлхын түлөө промышленностиин, барилгын материалнуудай, соёл культурын, социалис хуули ёhо болон ниитын гурим сахилгын, залуушуулай хэрэгэй талаар саг үргэлжын комиссинууд ехэхэн оролдолго гаргана. Тиин hургуулинуудай, медицинын, худалдаа наймаанай, хүн зоной ажаhуудал хангаха зургаануудай, клубуудай хүдэлмэридэ ходо туhална.

Саг үргэлжын олонхи комиссинууд Соведэй сесси, гүйсэдкомой заседанида зүбшэгдэхэ асуудал бэлдэхэ, hунгагшадай эрилтэ, гүйлта дүүргэхэ хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаададаг байна. Соведэй, дээдын органуудай гаргаhан шиидхэбэринүүдэй хэр зэргэ дүүргэгдэжэ байhые саг үргэлжын комиссинууд ходо шалгана.

Районно Соведэй гүйсэдхэхэ комитет саг үргэлжын комиссинуудай түрүүлэгшэнэртэй семинар, зүблөө үнгэргэжэ, түрүү дүй дүршэлдэ hургадаг байна.

Гэхэтэй хамта саг үргэлжын комиссинуудай, депутадуудай бүлэгүүдэй хүдэлмэридэ горитойхон дутагдалнууд үзэгдэнэ. Районно Соведэй гүйсэдком саг үргэлжын бүхы комиссинуудые, депутадуудай бүлэгүүдые жэгдэ hайнаар хүдэлгэжэ шаданагүй. Зарим комиссинууд ажахы, соёл культура хүгжөөхэ талаар предприяти, эмхи зургаануудай хүдэлмэридэ байhан дутуу дунданuудые усадхалгаар хэмжээнүүдые абанагүй. Байгаали хамгаалха, харгы барилгын, транспорт болон холбооной, хүн зоной ажаhуудал хангаха талаар саг үргэлжын комиссинууд hулаар ажаллана.

Саг үргэлжын зарим комиссинууд эмхидхэлэй хүдэлмэри hулаар ябуулна. Соведэй өөhэдынгөө гаргаhан шиидхэбэринүүдэй ямараар дүүргэгдэжэ байhые шалганагүй. Районой Соведэй сессидэ, гүйсэдкомой заседанида асуудал бэлдэлгэдэ олонхи комиссинууд хабааданагүй, ниитын организацинуудтай холбоо барисаань hула. Комиссиин олонхи гэшүүд заседанинуудтаа ябадаггүй, ямаршье даабари дүүргэдэггүй.

Эдэ дутуу дунданuуд юу харуулнаб гэхэдэ, Железнодорожно районой ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдком саг үргэлжынгөө комиссинуудта hаналаа гүйсэд табинагүй, тэдэнэй ажал хүдэлмэри hулаар хүтэлбэрилнэ, түрүү комиссинуудай дүй дүршэл шэнжэлжэ, бүгэдын шадабари болгоногүй гэжэ Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй тус асуудалаар абаhан тогтоол соо хэлэгдэнэ.

* * *

Буряадай АССР-тэ нүхэдэй сүүдэй хүдэлмэри тухай асуудал харагдажа, Буряадай АССР-эй ажалшадай депутадуудай Соведүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүд, профсоюзуудай органуудтай хамта нүхэдэй сүүдүүдые хүтэлбэрилэн, хүдэлмэриинь hайжаруулхын түлөө ходо оролдожо байдаг гэжэ Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй заседани дээрэ тэмдэглэгдэбэ. Нүхэдэй олон сүүд хүнине ажалда, социалис зөөридэ коммунис ёhоор хандахын, олониитын ёhо гурим, ажалай журам нягтаар сахихын түлөө ехэхэн оролдолго гаргажа байдаг.

Октябрьска районой мяха-консервын комбинадай малай гэдэhэ, дотор сэбэрлэдэг заводой нүхэдэй сүүд эдэбхитэй, оролдосотойгоор хүдэлнэ. Ажалай журам, ниитын гурим эбдэхэ ушар тэндэ ходо харагдажа байдаг. Тиихэдэ Түнхэнэй совхозой Шэмхын отделениин, Баунтын аймагай Нарhатын экспедициин 130-дахи партиин нүхэдэй сүүд ажалшадай дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри hайнаар ябуулна.

Гэбэшье нүхэдэй олохон сүүдэй хүдэлмэридэ дутуу дунданууд үзэгдэhөөр. Тэдэнэр ажалшадые коммунис ёhоор хүмүүжүүлхэ, ажалай журам бэхижүүлхэ талаар мүртэй юумэ хэнэгүй. Нүхэдэй сүүдэй заседани, зүблөөн үсөөн болоно, олон гэшүүдынь зүблөөндөө байнагүй, заримдаа нүхэдэй сүүд дээрэ асуудалнууд харагдабашье, буруу шиидхэбэринүүд абтана. Нүхэдэй сүүдэй олонхи гэшүүд уялга, зорилгоёо hайса мэдэнэгүй. Нютагай Соведүүдэй гүйсэдкомууд, профсоюзуудай комитедүүд тэдэнние hургахые оролдоногүй.

Нютагай Соведүүд, профсоюзуудай комитедүүд нүхэдэй сүүдүүдые hулаар хүтэлбэрилнэ, хүдэлмэридэнь мүртэй туhа хүргэнэгүй гэжэ БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиум тэмдэглээд, ажалшадай депутадуудай Соведүүдэй гүйсэдкомуудые, профсоюзуудай комитедүүдые, республикын юстициин министерствые нүхэдэй сүүдэй хүдэлмэри эрид hайжаруулхыень уялгалба.

hУНГУУЛИИЕ УГТУУЛАН

ХҮНДЭТЭ УЯЛГА

МОСКВА. РСФСР-эй ...дай артистка Елена Алексеевна Фадеева Ленинскэ комсомолой нэрэмжэтэ театрта гушан зургаан жэлэй туршада таhалдаряагүйгөөр ажаллажа ябана. Энэ сагай туршада тэрэ театрай сценэ дээрэ жара гаран рольнуудые гүйсэдхөө. hарын дээрэ театрта Шарль де Костерой романаар «Легенда об Уленшпигеле» гэжэ романаар «Тиль» гэжэ шэнэ зүжэг табигдаа. Театрай режиссер М. А. Захаровай найруулан табиhан тус зүжэгтэ Елена Алексеевна Катлинын роль гүйсэдхөө.

Үдэр соо актрисада нэгэшье минута сулөө сагтагүй. Зүжэгэй репетици, радио болон телевиденидэ оложо буулгаха, журналистнуудтай уулзаха гэхэ мэтээр ...рынь хубаарилагдаhан байдаг. Гэбэшье Елена Алексеевна өөрынгөө шухала — СССР-эй Верховно Соведэй депутадай уялганuудые мартадаггүй. Элдэб — юрыншье, ...юшье — асуудалнууд ...дадаг. hунгагшад Елена Алексеевнаhаа туhалжа эридэг, зүбшэл hурадаг.

СССР-эй Верховно Соведэй hунгалтада бэлэдхэлэй үдэрнүүдтэ ниислэл ...тын Свердловско hунгуулиин округто hунгуулиин окружной комиссиин зүблөөн hаяхан болоо. Елена Алексеевна Фадеева СССР-эй Верховно Соведэй депутадта ...дидадаар буридхэлдэ ...аа.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: (дээрэhээ доошоо) 1. Театр — миний ажабайдал; 2. Е. А. Фадеева театрай артистнар Г. Корольков ...н гарhаа). И. Шувалова ... эгшэдтэй репетици ... байна; 3. Е. А. Фадеева hунгагшадтай уулзаха байха үедөө.

ТАСС-эй фотохронико.

БУРЯАД УРАН ШҮЛЭГЭЙ ХҮГЖЭЛТЭ

(Буряадай уран зохёолшодой VII съезд дээрэ Н. ДАМДИНОВАЙ хэhэн элидхэлhээ)

Совет Буряадай уран шүлэгэй хүгжэлтэ нилээд ехэ. Үни хада бэшэгдэhэншье поэмэ болон шүлэгүүд үе сагай үнгэрөөшье hаа, хуушараагүй, поэзиин алтан жасын үнэтэй зохёол байхал ёhоороо үлэнхэй.

Буряадай уран зохёолой үндэhэ hуури табигша Хоца Намсараевай хонгёо хурса шүлэгэй мүрнүүд хуушарха аал?

Үбэлэй хонгор дуулимда
Үлгэн дэлхэй сахирна.
Өөхэн саhан гадарhаань
Мүнгэн туяа толоржо,
Мүшэ хадхан яларна.
Байса шулуун байратай
Байгал далай башамдан,
Баян гэрэл уhаараа
Сэлтин сэмхэг сэсэргэн,
Сэгээн номёор хаяарна.

Цокто Номтоевой «Зориг», Бавасан Абидуевай «Самолёт», Цэдэн Галсановай «Дүрбэн hүни, гурбан үдэр» гэhэн поэмэнүүд манай Эхэ орон, буряад нютагта болоhон үйлэ ушарнуудай халуун мүрөөр бэшэгдэhэн зохёолнууд гээшэ. Тиихэдэ Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай гал дүлэн соогуур оролсожо, уран шүлэгэй хангхинама мүрнүүдые бэшэhэн поэдүүд Бато Базарон, Жамсо Тумунов, Дамри Хилтухин гэгшэдэй зохёолнуудые уншагшад мартахагүй. Жэшээлхэдэ, Европын оронуудые «хүрин тахал» — фашизмhаа Совет Армиин сулөөлhэн тухай поэт Бато Базарон нигэжэ бэшээ hэн:

Хара тонуул дайсанай
Хабирга хадхаа эдимнай.
Хабсагай шулуун
Карпадай
Хана тулгаа жадамнай

Аха үеын поэдүүдэй шүлэгүүд арадай ажабайдалые уран гоёор харуулха хэрэгтэ айхабтар ехэ туhа нэмэри болон ороо.

Табяад, жараад онуудта буряад уран шүлэгтэ шэнэ хүсэнүүд ерэжэ эхилнэ. Эдэнэймнай олонхинь hургуули hударааар түгэс хүнүүд. Энээнэй урда тээ манай уран зохёолшодой номууд Москва хотодо үсөөншэгөөр гарадаг hаа, эдэ залуу шүлэгшэдэй ерэhэнэй хойно энэ байдал тад ондоо болоо hэн.

Тэрэ үеын залуу поэдүүдые тоолохо болоо hаа нимэ байна: Дамба Жалсараев, Гунга Чимитов, Цыденжап Жимбиев, Цырен-Базар Бадмаев, Чимит-Рыгзен Намжилов гэгшэд аха үеынгөө поэдүүдтэй нэгэ жагсаалда жагсажа, уран бэлигээ хурсадхажа эхилhэн. Тэдэнэй hүүлээр баhа шэнэ үетэн ерээ. Эдэнэрнай хэдэ бэ гэхэдэ, поэдүүд Алексей Бадаев, Солбон Ангабаев, Дондок Улзытуев, Владимир Петонов, Анатолий Щитов, Цырендулма Дондогой болоно. Далайн долгидой hубаряад ерэhэн мэтээр эдир шүлэгшэд тэдэнэй хойноhоо дабхин ерээ. Поэдүүд Лопсон Тапхаев, Мэлс Самбуев, Андрей Румянцев, Владимир Намсараев, Булат Жанчипов, Михаил Шиханов, Виктор Гуменюк, Галина Раднаева, Намжил Нимбуев, Владимир Липатов, Дулгар Доржиева болон бусадай уран шүлэгүүд хангхинажа эхилээ.

Үетэн бүхэн буряад уран шүлэгэйнгөө хүгжэлтэдэ өөhэдын хубитые оруулна. Жэшээлхэдэ, табяад онуудта шэнэ формо хэрэглэлгэ ехэ моododo байгаа. Аллитераци, инверси хэрэглэхэ ушар тэрэ үедэ ехэл түргэдэhэн. Хэды тиибэшье hаа шүлэгэй шэнэ түхэл маягые хэрэглэхэ гээшэ поэзиин хүгжэлтэдэ таатай hүлөө үзүүлhэн юм.

Таби гаран оной тэн багта бэлигтэй поэт Дондок Улзытуевай хонгёо хоолой зэдэлжэ эхилээ. 1972 ондо Дондок Улзытуев сагhаа урид наhа бараа. Тиибэшье тэрэнэй шүлэгүүд поэзидэ үтэ наhа эдлэхэ даа.

Ая гангата, сэнхир үнэр мананда хулъбэрhэн Буряад нютагай үнгэ бүриин зурагуудые, тэрэнэй hайхан байгаалиие поэдэй шүлэгүүд соогуур хаража, мэдэржэ болоно. Философско гүн удхатай мүрнүүд Дондок Улзытуевай шүлэгүүд соо олон. Юуншье тухай бэшээ hаа, инаг дуран тухай гү, али Эхэ орон тухайгаа инаглан дуулахадааше, поэт бүхы зүрхэ сэдьхэлэйнгээ долгине, хүлгөөтэ уран хурса мүрнүүд соогоо гаргажа шададаг байгаа.

Дондок Улзытуев ажабайдалда дуратай hэн. Эхэ орон соогуураа нилээд аяншалаа. Халуун нарата Дунда Азиин агаараар амилаа, Балтиин далайн сэнхир долги хараа. Байгалай эрьедэ хэдэн жэлэй туршада ажаhуугаа. Дондок Улзытуевай шүлэгүүд буряад поэзиин алтан жасада мүнхэрэн ороо гэхэдэ, алдуу болохогүй ёhотой.

Шэнэ, философско удхатай уянгата мүрнүүд поэт Дамба Жалсараевай шүлэгүүд соо зэдэлнэ. Түрэhэн нютаг — Буряад орондоо зорюулhан тэрэнэй баглаа шүлэгүүд ехэ hонирхолтой. Илангаяа «Сибириин хүшын дуун», «Талын жэргэмэлэй дуун», «Гүйхэн голой дуун» гэхэ мэтэ шүлэгүүдынь олоной анхарал татамаар. Арадай сэсэн мэргэн hургаал заабаринуудые уран шүлэгтөө шадамараар хэрэглэhэн энэ поэдэй зохёолнуудые уншагшад баяртайгаар угтана.

«Буряадай угалзанууд» гэhэн шүлэгүүдэй баглаа тухай би эндэ олые хэлэжэ шадахагүй байнаб. Юуб гэхэдэ, мэдээжэ поэт Расул Гамзатов найман мүртэй шүлэгүүдые бэшэхэ талаар шэнэ юумэ хээгүй юм. Домогто ороhон Омар Хайям Саади гэгшэдэй hүүлээр энэ жанрта шэнэ юумэ хэхэнь бэрхэтэй хаш.

Поэт Алексей Бадаев найман мүртэй шүлэгүүдые баhал бэшэнэ. Тиигээд тэдэнэй олонхинь дээрэ дурдагдаhан поэдэй урагшагүйдэhэн ябадалда адлирхуу болошоно. Тиибэшье hаа поэт Алексей Бадаев буряад поэзидэ нилээд үнинэй хүдэлжэ байhан хүнүүдэй нэгэн ха юм. Тэрэнэй бэшэhэн олонхи шүлэгүүд инаг дуранда, түрэл нютагтаа арад зондоо, ажалда зорюулагдаhан байна. Жэшээлхэдэ, «Сабшалан дээрэ» гэhэн шүлэгынь ажабайдалай ёhотойл философёор нэбтэрэнхэй.

Ажалда зорюулагдаhан шүлэгүүдые манай поэдүүд яhала бэшэнэ. Поэт Владимир Петонов Социалис Ажалай Герой Анисим Ошировта шүлэгүүдээ зорюулна. Тиихэдэ поэт Солбон Ангабаев Гаарга нютагайнгаа алдарта хүнүүд тухай шүлэглэн бэшэхэ зуураа, СССР-эй Верховно Соведэй депутат Цыбикжап Аюшеевна Бадмаевае дурдана. Хоринии аймагай суута хонишон Зоя Жамсаранова тухай поэтессэ Цырен-Дулма Дондоковагай бэшэhэн «Манай басаган» гэжэ поэмэ олондо мэдээжэ. Уужам сагаан Түгнын таряашадта поэт Гунга Чимитов олон шүлэгөө зорюулаа. Буряад нютагуудта зайн гал дамжуулан ерэhэн баатар хүнүүд тухай поэт Цырен-Базар Бадмаев уран хурса шүлэгүүдые бэшэнэ. «Ильичэй лампочка» гэhэн шүлэгынь мүнөө олондо мэдээжэ болонхой.

Ажал хүдэлмэриин темэ олон поэдүүдые тойрожо гаранагүй. Жэшээлхэдэ, поэт Андрей Румянцев «Харгы» гэжэ шүлэг соогоо баатар хүнүүдэй соло дуудана. Дулии хүбшэ тайгада радиодамжуулгын утаhа татадаг эрэлхэг хүнүүд тухай энэ шүлэг соо уянгалан хөөрэгдэнэ.

Ерээдүйн hайхан байдал түхеэржэ байhан суута совет хүнүүдэй эрмэлзэл бодол, инаг дуран, сэдьхэл тухай үшөө олон зохёолнуудые бидэнэр бэшэхэ зэргэтэйбди. Байгал-Амарай түмэр замай барилгада комсомолшуудай түрүүшын бүлэг ВЛКСМ-эй XVII съездын зал сооhоо сэхэ мордоо hэмнай. Манай Эхэ ороной агууехэ барилгануудай нэгэн — Байгал-Амарай түмэр харгы манай республикын газар дээгүүр гараха юм. Тиимэhээ манай уран зохёолшод, поэдүүд энэ баатар хүнүүд тухай уран гоёор бэшэхэ зэргэтэй бшуу.

Мүнөө үеын хүн... Тэрэнэй эрилтэдэ хүрэмэ зохёолнуудые бэшэхын түлөө манай залуу поэдүүд оролдоно. Жэшээлхэдэ, бэлигтэй поэт Мэлс Самбуевай «Тайгын хүбүүнби» гэhэн шүлэг энэ талаар нилээд илгарна.

Залуу поэт Лопсон Тапхаевай шүлэгүүдые уншагшад баяртайгаар угтадаг болонхой. Жэшээлхэдэ, инаг дуран тухай тэрэнэй бэшэhэн уянгата мүрнүүд сэдьхэл хүдэлгэмэ байдаг. «Монгол басаганда» гэhэн шүлэгэйнь мүрнүүдые эндэ дабтая:

Хүхэ торгон энгэршни
Хүбсэгэл далайн
долгиншуу.
Хүбсэгэл далайн долгин
соо
Хүльбэрхэ дуран хүрэнэ
бшуу.
Монсон харахан
нюдэншни
Монгол нютагай
мойhоншуу.
Монгол нютагай
мойhые
Амталха дуран хүрэнэ
бшуу.
Энэрхы хонгор
сэдьхэлшни
Эшэгы гэртэл
нээлгээтэй.
Эшэгы гэрэй хойморто
Эзэн hуухые хүсэнэ
бшууб.

Удха түгэлдэр, уран хурса шүлэгүүдые уншагшад бидэнhээ хүлеэжэ байна. Тиимэhээ манай поэдүүд ажалша доройн нүхэдэйнгөө эрмэлзэл бодол, хүсэл зориг, инаг дуран, баяр гуниг тухай уран хурсаар бэшэжэ, уран зохёолой шэнэ орьёл өөдэ зорихо ёhотой болоно бшуу.

Уран хурса шүлэгүүд олоор мүндэлэг лэ!

ЗАЙН ГАЛАЙ АЮУЛhАА hЭРГЫЛХЭ

Хүдөө ажахын үйлэдбэриие промышленна үндэhэ hуури дээрэ хүгжөөхэ талаар колхоз, совхозуудта горитой ажалай хэгдэжэ байhан дээрэhээ электротехникэ hайн мэдэхэ мэргэжэлтэн хэрэгтэй болоно.

hайн мэргэжэлтэй электротехнигэй үгы байhанай шалтагаанаар Улаан-Үдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо 67 толгой эбэртэ бодо мал зайн галда сохюулжа үхөө. Тэндэхи электригынь зайн галай таhарhан утаhа буруугаар холбожорхиhон байгаа. Тэрээнhээ болоjo мал уhалдаг соргонууд, мүн шэбхэ дамжуулдаг транспортерой лентэнүүд соогуур зайн гал дамжуулагдажа байба.

Ямар нэгэн барилга хэхынгээ урда тээ проект соо хараалагдаhан электротехническэ хубииень Госэнергонадзорой инспекцитэй зүбшэхэ, барилгаяа ашаглалгада угэхынгөө урда тээ техническэ үнэмшэлгэ абахын тула Госэнергонадзорой инспекторые дуудаха шухала. Эдэ заабаринуудай дүүргэгдээгүйhөө болоjo, элдэб аюул тохёолдодог байна.

Улаан-Үдын аймагай «Дружба» колхозой гахайн фермэ дээрэ тэжээл тарааха оньhожоруулагдаhан лини тодхогдоhон байгаа. Тэрээнэй бэлэн болгогдоhоной hүүлээр колхозой хүтэлбэрилэгшэд техническэ үнэмшэлгэ абаха зорилгоор энергоинспекцидэ хандаагүй. Дурсагдаhан лиииин тушаагдан сасуу 9 гахай зайн галда сохюулжа үхэhэн юм. Мүрдэлгын болоходо, тэжээл тараaха сорго дээрэнь зайн галhaa аршалха хэрэгсэл тодхогдоогүй байгаа.

Электро - түхеэрэлгэнүүдэй металлическа корпусуудые газартай холбохо асуудалда анхаралаа хандуулха гээшэ тон шухала. Энэ заабариин дүүргэгдээгүйhөө болоjo, элдэб гэнтын аюул болодог байна. Энээн тушаа нэгэ жэшээ дуудамаар. Колхозуудта барилгануудые хэдэг организациин хүдэлмэришэд Прибайкалиин аймагай Турунтаево тосхондо больницын гараж барижа байба. Тэдэнэр бетон худхадаг түхеэрэлгээ зайн гал дамжуулдаг утаhантай буруугаар холбоhон байгаа. Тэрээнhээ шалтагаалан хажуудань хүдэлжэ байhан хүдэлмэришэн бетон худхадаг түхеэрэлгые гараараа бариад, зайн галда сохюулаа...

Үйлэдбэриин гү, али малай байранууд уруу татагдаhан электро-утаhан залинда сохигдохогүйгөөр хэгдэхэ зэргэтэй.

Уhа халаахадаа, имагтал промышленна аргаар бүтээгдэhэн түхеэрэлгэнүүдые хэрэглэхэ шухала. Тиимэ түхеэрэлгэнүүд энергоинспекциин зүгhөө заатагүй зүбшөөгдэhэн байха зэргэтэй. Тиигээгүй hаа, элдэб гэнтын аюул болодог. Жэшээнь, «Байгал» племхозой Закалтусай фермэдэ тодхогдоhон уhа халааха түхеэрэлгэнь энергоинспекциин зүгhөө шалгагдаагүй байгаа. Буруугаар тодхогдоhон тэрэ түхеэрэлгэнь тэhэржэ, байрань бута бууhан юм.

Байра соо гү, али байрын газаа тээ татагдаhан 220 вольтын хүсэтэй электро-утаhанhaa электроинструмент хүдэлгэжэ болохогүй. Тиимэ электро-инструментнүүдээр ажаллахадаа, корпусыень газарта найдамтайгаар бүхэлэн холбохо, бэеэ аршалан хамгаалха хэрэгсэлнүүдые — диэлектрическэ бээлэй, галошо болон резин хибэсүүдые хэрэглэхэ шухала. Эдэ заабаринуудые дүүргээгүйhөө болоjo, гэнтын аюулда дайрагдажа болохо юм. Жэшээнь, Загарайн аймагай Элхи тосхоной hургуули барилга дээрэ ажаллажа байhан «Востоксибэлектромонтаж» трестын Улаан-Үдын барилга-хабсаралгын управлениин электромонтер муу изоляцитай электродеталь хэрэглэhэн, зайн галhaa аршалагдадаг бээлэй, галошогүй байhан дээрэhээ аюулда ороhон.

Малай байранууд соогуур татагдаhан уhанай соргонуудай, hү haадаг агрегадуудай соргонуудай хажуугаар зайн галhaa hэргылхэ хэрэгсэлнүүдые табиха шухала. Тиимэ хэрэгсэлнүүдэй табигдаагүй байhан газарта мал зайн галда дайрагдадаг байна. Жэшээнь, Захааминай аймагай «Победа» колхозой малай байра соохи уhанай соргонуудта зайн галhaa hэргылхэ хэрэгсэлнүүд табигдаагүй байгаа. Тэрээнhээ болоjo, 61 толгой эбэртэ бодо мал автоуhалууриин соргонуудта хүрэн сасуугаа зайн галда сохюулhан байна.

Электрын хүсөөр хүдэлдэг нүүдэл машинануудай хажууда ажаллахадаа нарилха шухала. Тиимэ машинанууд дүрбэн утаhатай кабельна шлангаар электрын элшэ хүсэ дамжуулан абаха зэргэтэй. Нүүдэл машинануудые байраhaань хүдэлгэхынгөө урда тээ сетьhээ мулталха хэрэгтэй. Энэ заабари дүүргээгүйhөө болоjo, колхозуудта барилга хэдэг Баргажанай нүүдэл оньhожоруулагдаhан колоннын хүдэлмэришэн аюулда ороhон юм.

Нүүдэл гү, али стационарна дизельнэ электростанцинууд буруугаар тодхогдоhон байгаа hаа, мүн лэ аюул тохёолдуулжа болодог. Иимэ аюулhaa hэргылхын тула түсхай заабари хэрэглэхэ шухала.

Электрын элшэ хүсэ дамжуулдаг лининүүдэй хажууда автокранууд хүдэлхэдөө, мүн лэ элдэб аюул тохёолдуулдаг байна. Иимэ автокрануудые харюусалгатай хүнэй хүтэлбэри доро хүдэлгэхэ шухала. Тиигээгүй hаа гэнтын элдэб аюул тохёолдуулагдажа магад.

Зайн галhaa хүн зоной ами наhа аршалан хамгаалха тушаа хэмжээ абахыень Энергосбыт предприятинууд, колхоз, совхозуудта хүряангы шэнжэлэлнүүдые эльгээжэ байдаг.

Электро - түхеэрэлгэнүүдые техническэ hайн харууhанда байлгаха, тэдээнние зүбөөр ашаглаха гурим нарinaаp сахиха гээшэ шухала.

К. ПЛЕХАНОВ.
Госэнергонадзорой инспекциин бүлэгэй хүтэлбэрилэгшэ.

АЙМАГАЙ ГАЗЕТЭНҮҮД МЭДЭЭСЭНЭ

АГИТПУНКТЫН ГАЛНУУД

Нарhатын сельскэ Соведэй газар дээрэ долоон агитпункт нээгдэнхэй. СССР-эй Верховно Соведэй hунгалтада бэлдэлгын үедэ агитпунктнуудай хүдэлмэри бүри hайжаруулагдажа байна. Домно, Гарам болон бусад hуурин газарнуудай агитпунктнууд ажалаа hайнаар эмхидхэн ябуулна. Агитпунктнуудые даагшаар дүршэл ехэтэй, бэлэдхэл hайнтай нүхэд томилогдонхой.

Агитаторнууд, нютагай эдэбхитэд агитпунктнуудта дежурладаг байха юм. Тэндэ ерэгшэдэй анхаралда hунгуулиин дүрим, совет демократи тухай брошюранууд, шэпэ газетэ ба журналнууд табигданхай. Агитаторнууд даалгагдаhан участогуудтаа ошожо, hунгагшадай дунда ойлгуулламжын хүдэлмэри ябуулна гээд Яруунын аймагай «Улаан туяа» газетэ мэдээсэнэ.

СЛЁТ БОЛОБО

Аймагай түбэй «Саяан» гэhэн соёлой байшан соо hуралсалай отличнигууд ба ударнигуудай хоёрдохи слёт болобо. Тэрэ слёдто эрхимээр hурадаг 140 hурагша хабаадаа.

Буряадай АССР-эй hургуулинуудай габьяата багша Я. Д. Дамбаева, аймсоведэй гүйсэдкомой арадай тэгээрэлэй таhагые даагша Л. И. Дугарова, ВЛКСМ-эй райкомой секретарь В. Ч. Путункеев гэгшэд слёдто хабаадалсаhан hуралсалай отличнигууд ба ударнигуудые хани халуунаар амаршалба. Орлигой дунда hургуулиин октябрятануудай зүгhөө Баир Сонопов, пионернүүдэй үмэнhөө Зоригто Сахапов, комсомолец Тамара Дмитриева эрхим hурагшадые амаршалаа.

hуралсалай отличнигуудта Хүндэлэлэй грамотанууд слёт дээрэ барюулагдаба. Аймагай бүхы hурагшадые эрхим hайнаар hурахые уряалhан хандалга слёдто хабаадалсагшад батална абаа. Удаань Орлигой дунда hургуулиин hурагшад концерт табиба гээд Ахын аймагай «Малшан» газетэдэ бэшэгдэнэ.

ШЭНЭ САД-ЯСЛИ

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой хүтэлбэрилэгшэд колхознигуудай hуудал байдал hайжаруулха асуудалда ехэ анхарал хандуулна. Үнгэрэгшэ жэлдэ ажахын барилгашад Элhэн гэжэ нютагта сад-яслиин hуури табиhан байгаа. hаяхан тэрэ сад-яслиин барилга дүүргэгдэжэ, ашаглалгада оруулагдаба.

Сад-яслиин байшан соо ороходо дулаан, аятай зохид, hаруул байдаг. Үхибүүдэй наадаха наадаhхайнууд абтанхай. Сад-яслидань hайнаар түхеэрэгдэhэн амаралтын таhалга бии юм. Энэ сад-яслиие И. Эрхитуева хүтэлбэрилнэ.

hаяхан ашаглалгада оруулагдаhан сад-яслида хамтадаа 50 үхибүүн хүмүүжүүлэгдэнэ. Тиигэжэ Элhэн нютагай гэрэй эзэн эхэнэрнүүд колхозой хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаха аргатай болоо гээд «Хурамхаанай галнууд» газетэ мэдээсэнэ.

СОЁЛОЙ БАЙШАН БАРИГДАБА

«Победа» колхозой түб Бага-Куналей тосхондо hүүлэй жэлнүүдтэ ехэ барилга хэгдэдэг болонхой. Техническэ мэргэжэл олгохо училищиин hуралсалай корпус, hурагшадай хамтын байра, хүдөөгэй универмаг баригдаhан юм.

Энэ тосхондо hаяхан соёлой шэнэ байшан ашаглалгада оруулагдаа. Соёлой байшан 500 хүнэй hууритай харалгын залтай юм. Тиихэдэ уншалгын хоёр зал, уран hайханай кружогуудай хүдэлмэрилхэ олон комнатонууд, спортын зал бии.

Бага-Куналейн соёлой байшангай дэргэдэ хүүгэдэй хүгжэмэй hургуули hаядаа нээгдэхээр хараалагдана. Духовой оркестрэй инструментнүүдые колхоз худалдажа абаа. Энээн тухай «Бэшүүрэй таряашан» газетэ бэшэнэ.

БҮТЭЭСЭ ЕХЭТЭЙГЭЭР

Мухар-Шэбэрэй аймагай «Знамя Ленина» колхоз энэ жэлдэ «К-700» түхэлэй хүсэ ехэтэй хоёр трактор худалдажа абаhан юм. Мүнөө тэдэ тракторнууд ажахын хоёрдохи отделениин тарялан дээрэ ашаглагдана.

Шэнэ тракторнууд дүй дүршэлөөр баян механизаторнууд Цыретор Цыренович Батомункуев, Ипполит Тимофеевич Рогов гэгшэдтэ даалгагдаhан байна.

Тиигэжэ колхозой механизаторнууд шэнэ тракторнуудаа бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглана гэжэ аймагай «Ленинэй зам» газетэдэ бэшэгдэнэ.

БУРЯАДАЙ БОКСЁРНУУД ЭРХИМЛЭБЭ

Үржэдэр локомотив-вагон заhабарилгын заводой соёлой ордон соо урда үдэрнүүдэйхиhээ даншье haa олон зон суглараа. Энэ гайхалтүй ааб даа. Тэрэ үдэр түгэсхэлэй нааданууд үнгэргэгдөө ха юм.

Үдэшын 7 час. Спортын мастер Владимир Султумов, нэгэдэхи разрядтай Виктор Коршев гэгшэд ринг дээрэ гаража, түгэсхэлэй наада эхилбэ. Түрүүшээр бага бахардаhан залуу боксёр, хоёр раунд соо очкогоороо диилдэбэшье, гурбадахи раундын эхилэн сасуу дүтэ орожо ябаад, яhала онобшотойгоор добтолдог болобо. Тингэбэшье манай ветеран яhала булюугаар илаа.

48—51, 51—54, 75—81 килограмм шэгнүүртэй боксёрнуудай наадан болоогүй. Николай Габышев (Яхад), Владимир Селедцов (Новосибирск), Виталий Полканов (Эрхүү) гэгшэдэй ринг дээрэ гараагүй hэн тулань Александр Осокин, Виктор Кауров (хоюулан Улаан-Үдэ), Александр Никулин (Новосибирск) гэгшэд илаhанда тоологдоо.

Удаань манай Валентин Авдюшев спортын мастер Валерий Намхоевтой тулалдаа. Энэ наадан тон тэнсүү байгаа гэжэ гансата хэлэхээр. Гэбэшье гурбадахи раундда Улаан-Үдын боксёр халта булюу байба. Энэнь тэрээндэ илалта асараа.

Красноярскын боксёр Сергей Шапкин урда үдэрнүүдтэ бэлэхэнээр илалта туйладаг hэн. Теэд мүнөөдэр тэрээндэ шангахан боксёр дайралдаа. Түрүүшын хоёр раунд соо Сергей нүгөөдэеэ холоhоо хажуу талаhаань сохижо, яhалашье мэгдэхээгээ. Энэ үе соо тэрэнэй булюу байhые хэншье арсахагүй байгаа ёhотой. Гэбэшье гурбадахи раунд соо Шапкинтай тулалдажа ябаhан Александр Ушаков (Камчатка) холынь сохилтонуудhaa зугадажа шадаhан тула, Красноярскынгаа боксёрые мэгдэхээгээд абаа. Зүгөөр гурбан раундын дүнгөөр Сергей Шапкин илаhан байшаба.

Павел Федотов. «РСФСР-эй арадуудай V Спартакиадын чемпион. Тэрээнтэй тулалдаhан Иван Дудинский залуу. Нэгэдэхи раунд ехэ гоё байгаа. Энэ үедэ Павел Шэтын боксёрhoo булюу байhанаа сэбэрээр, техникэ hайнтайгаар харуулаа. Зүгөөр хоёрдохи, гурбадахи раунднууд соо Иван Дудинский гансал урагшаа тэгүүлжэ, манай боксёр дүтын тулалдаа хэхэ баатай болоо. Хаража байхада дүтын тулалдаанда дүршэлтэй. булюу байhаниинь илаха гэжэ эли болоо hэн. Павел Федотов энэ талаар дүршэлтэй байжа. чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэбэ.

Спортын мастер Валентин Глуховский урда үдэрынь ехэ хүндэ тулалдаа үнгэргэhэншье haa, энэ үдэр тон hайн наада харуулба. Тэрээнтэй гараhан Вячеслав Тарасов түрүүшын хоёр раунд соо нүгөөдэеэ унагааха гэжэ хэды оролдобошье шадаагүй. Үнэхөөрөөшье, Вячеслав шангаар сохидог. Теэд ганса энээндээ найдаха хэрэггүй. Валентин энэ сохилтонуудhaaнь зайлан, дүтэ ороод лэ очконуудые абажал байгаа бшуу. Һүүлэй hүүлдэ Тарасов эсэжэ, Валентин Глуховский илалта туйлаа.

Мурад Бегижанов (Шэтэ) Виктор Лихогра (Благовещенск) хоёр спортын мастернууд. Теэд тэдэнэй харуулhан наадан эгээл муу байгаа. Тулалдаанай эхилhэнhээ хойшо носолдоод лэ, гоё hайхан техникэ, онобшотой hайн сохилтонуудые мастернууд харуулжа шадаагүй. Гурбадахи раундын эхиндэ Лихогрын тэмсэлээ үргэлжэлүүлжэ шадахаяа болиhон (нидхэнь шулгараа) тулань Мурад Бегижанов чемпион болоо.

Манай Николай Антонов спортын мастер Александр Морфицинтай уулзахадаа, тон болгоомжотойгоор, бодомжотойгоор добтолжо, олонине баясуулаа. Тингэбэ яабашье нүгөөдыень булюу байгаа гэжэ судьянууд тоолоhон байна.

Новосибирскын зуун килограмм шэгнүүртэй спортын мастер Олег Бочаров тухай оло дахин бэшээ hэмди. Зүгөөр Алтайhaa ерэhэн 86 килограмм шэгнүүртэй мастерта кандидат Михаил Долматов очкогоороо булигтулалдахаhаа гадна, Бочаровые илажа боломоор гэжэ тоб байса харуулаа. Михаил Долматов очкогоороо булигдабашье, сугларагшадай нэрьемэ альга ташалгаар үдэшэгдөө.

Удаань илагшадта шагналнуудые барюулжа эхилбэ. Тинхэдэнь зал соо hүүгшэд гайхахын ехээр гайхаа. Юуб гэхэдэ, хахад финалда шүүгдэhэн В. Ермолаев (Кемерово) чемпион гэжэ соносхогдобо ха юм. Һүүлдэнь мэдэгдэхэдээ, Байгалhaa баруулжа Сибириин, зүүлжээ Зүүн Сибириин ба Алас-Дурна зүгэй зоно гэжэ тоологдоод, чемпионуудынь амяараа элирүүлэгдэhэн байшаба. Энээниие мүрысөөнэй эхиндэ соносхоо haaнь дээрэ байгаа бэшэ гү?

Командануудай дунда дүн гаргахада, Сибириин зонодо дүн хамта 45 очкотой болоhон Новосибирскын команда түрүү hүури эзэлбэ. Удаадахи hүүринүүдтэ Эрхүүгэй, Красноярскын боксёрнууд гараа.

Зүүн Сибириин ба Алас-Дурна зүгэй командануудай дунда 59 очкотой Буряадай АССР-эй команда эрхимлэжэ, хоёрдохи hүүрида Шэтын команда (44 очкотой), гурбадахи hүүрида Хабаровскын команда (27 очкотой) гараба.

Мүрысөөнэй эрхим боксёрой нэрэ зэргэдэ манай командын түлөөлэгшэ Виктор Кауров хүртөө.

Июниин 16-haa 24 болотор Уфа хотодо үнгэргэгдэхэ РСФСР-эй чемпионадта манай республикын юhэн боксёр хабаадалсаха эрхэтэй болобо. Эдэнэр хэд бэ гэбэл, В. Султумов, А. Осокин, В. Кауров, В. Авдюшев, П. Федотов, В. Плюснин, С. Железняк, Н. Антонов, А. Бардаханов, гэгшэд болоно.

Мүн Георгий Банчиков (Улаан-Үдэ), Александр Копытин (Новосибирск) гэгшэд судьянараар уригдаhан байна.

РСФСР-эй түрүү hүури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэхэ мүрысөөндэ Буряадайнгаа боксёрнуудта үнэн зүрхэнhөө амжалта туйлахыень хүсэнэбди.

Ц. ЦЫРЕНДОРЖИЕВ.

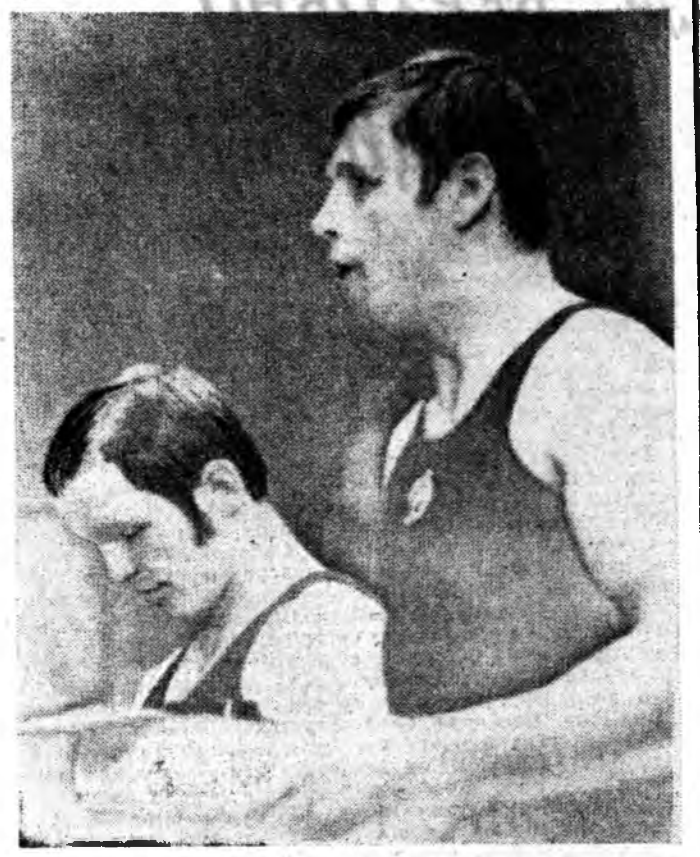

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: (зүүн гарhaa) Николай Антонов (Улаан-Үдэ), Александр Морфицин (Владивосток). Мүрысөөнэй эрхим боксёр Виктор Кауров (Улаан-Үдэ) илаба.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

Хилын саанаhаа

• телефон • телеграф • радио

БЕРН

СОВЕТ ПАРЛАМЕНТАРИНАР ШВЕЙЦАРИДА

ТАСС

Албанай хэрэгээр Швейцарида ерээд байhан, СССР-эй Верховно Советэй Союзай Советэй Түрүүлэгшэ А. П. Шитиков түрүүтэй СССР-эй Верховно Советэй делегаци ороной үзэсхэлэн нютагуудтай танилсажа байнхай. Совет парламентаринар Цюрихтэ, Базельдэ, Берндэ хүрэжэ, промышленностиин ба хүдөө ажахынь туйлалтануудтай танилсаhан, хүн зонтой уулзажа хөөрэлдэhэн байна. В. И. Ленинэй Швейцарида байха үеын ажал ябуулгатай, байдалтай холбоотой газарнуудта СССР-эй делегаци хүрэбэ.

СССР-эй Верховно Советэй делегациин хүндэлэлдэ Швейцариин парламентын хоёр палатын түлөөлэгшэд обед эмхидхээ.

Национальна Советэй түрүүлэгшэ А. Мухайм, кантонуудай советэй түрүүлэгшэ К. Бахтольд гэгшэд үгэ хэлэхэдээ, совет делегациин Швейцарида ерэлгэ совет-швейцариин харилсаа холбоо саашадань хүгжөөхэ хэрэгтэ шухала алхам болохо гэжэ тэмдэглэhэн байна.

СССР-эй Верховно Советэй делегациин толгойлогшо А. П. Шитиков обедэй үедэ үгэ хэлэхэдээ, Совет парламентаринарай албанай хэрэгээр Швейцарида ерэлгэ, бидэниие эндэ хүндэмүүшэ халуунаар угтаhан ушар ниитын ондо ондоо байгуулалтатай гүрэнүүдэй амгалан гуримаар зэргэ оршохо гол ёhоной хүсэн түгэс байhые, Европодохи шахардуу байдал hуларуулхын, харилсаа холбоо хүгжөөхын тула хоёр ороной парламентаринарай оролдолго гаргажа байhые элирхэйлэн гэршэлнэ гэжэ мэдүүлээ.

Совет делегаци Женевэ ошохоёо майн 21-дэ Бернhээ мордобо.

ЛАГОС

Шухала удха шанартай хэрэг

ТАСС

Нигериин Федеративна Республикын гүрэнэй ба федеральна сэрэгэй правительствын толгойлогшо, зэбсэгтэ хүсэнүүдэй ахамад командалагша генерал Якубу Говоной хани ёhоной албанай хэрэгээр Советскэ Союзда ошоод байhан тухай мэдээсэлые Нигериин олонитэ баяртайгаар угтаба.

Нигериин ба Советскэ Союзай хоорондохи харилсаа хүгжөөхэ тухай, политикын, экономикын, худалдаа наймаанай ба соёлой талаар холбоо барисаанай улам бэхижэжэ байhан тухай, СССР-тэ мэргэжэл олоhон гү, али мүнөө hуража байгаа Нигериин залуушуулай hанамжанууд тухай хөөрэhэн материалнуудые «Дейли экспресс», «Уэст Африкэн пайлот» газетэнүүд тунхаглаа.

Нигериин хэблэл хоёр ороной хоорондохи харилсаанай улам хүгжэжэ байhые тэмдэглэн, Нигериин гүрэнэй толгойлогшын хани ёhоной албанай хэрэгээр Советскэ Союзда ошолго хоёр ороной хоорондохи хани харилсаае саашадань хүгжөөхэ байха гээд мэдүүлнэ.

ЛОНДОН

Совет-Англиин комиссиин сесси

ТАСС

Научно-техническэ, худалдаа наймаанай-экономическа харилсаанай талаар Совет-Англиин правительстванууд хоорондын саг үргэлжын комиссиин гурбадахи сесси эндэ боложо байна.

СССР-эй Министрнүүдэй Советэй Түрүүлэгшын орлогшо. Эрдэм техникын талаар СССР-эй Министрнүүдэй Советэй Гүрэнэй комитедэй түрүүлэгшэ В. А. Кириллин — совет делегациие, худалдаа наймаанай министр П. Шор — Англиин делегациие толгойлно.

ПАРИЖ

«Монд»: Чили—түрмэнүүдэй ба концлагерьнуудай орон

ТАСС

«Монд» газетэ ехэ статья тунхаглахадаа, Чилидэхи сэрэгэй хунтын хорото муухай ааша ябуулгануудые эрид буруушааба. Арадай нэгэдэлэй тала баригшадые хунта зэрлиг бүдүүлигээр хашана, харшална.

Сэрэгэй хунтын хорото муухай ябуулгануудай хойшолонгууд айхабтар хүндэ хүшэр. 50 мянгаhaa 100 мянга хүрэтэр хүн алуулаа гэхэ гү, али hураггүйгөөр үгы болоо. 15 мянга гаран хүн шорон түрмэнүүдтэ, концлагерьнуудта хаагдажа байна.

Арадай нэгэдэлэй партинуудай гэшүүдые, эдэнэй тала баригшадые хунта ажалhaaнь гаргана.

БАНГКОК

Таиландын правительство тушаалhaa бууба

ТАСС

Премьер-министр Санья Таммасак түрүүтэй Таиландын правительство майн 21-дэ тушаалhaa бууба. Таиландын хэблэлэй тэмдэглэhэнэй ёhоор, орон доторхи байдалай улам шахардуу шанга болоhонhoo, экономическа бэрхэшээлнүүдhээ уламжалан, иимэ шиидхэбэри абтаhан байна.

Арминь сэрэгэй байдалда оруулагдаа гээд эндэ соносхогдобо.

ДЭЛХЭЙН ГАЗЕТЭНҮҮД ЮУН ТУХАЙ БЭШЭНЭБ?

Нигериин Федеративна Республикын гүрэнэй ба федеральна сэрэгэй правительствые толгойлогшо, зэбсэгтэ хүсэнүүдэй ахамад командалагша Якубу Говоной, Революционно командованиин советэй гэшүүн, Ливиин Араб Республикын Премьер-Министр Абдель Салам Джеллудай хани ёhоной албанай хэрэгээр СССР-тэ ерээд байhан тухай гадаадын хэблэл үргэнөөр бэшэнэ. Совет-ливиин худалдаа наймаанай хэлсээндэ гар табигдаа гээд мэдээсэгдэнэ.

СССР-эй Верховно Советэй Национальностьнуудай Советэй гадаадын хэрэгүүдэй комиссиин түрүүлэгшэ, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, КПСС-эй ЦК-гай секретарь Б. Н. Пономарев түрүүтэй СССР-эй Верховно Советэй делегациин США-да ерээд байhанда американ газетэнүүд анхаралаа ехээр хандуулна. Американ конгрессэй гэшүүдтэй делегациин уулзаhан тухай репортажнууд тунхаглагдана. Совет-американ харилсаа холбооной үргэдхэгдэжэ байhыень хэдэ хэдэн газетэнүүд шэнжэлэлнүүд соогоо hайшаана.

Научно-техническэ ба худалдаа наймаанай-экономическа харилсаанай талаар Советскэ Союзай, Англиин правительстванууд хоорондын саг үргэлжын комиссиин сессиин Лондондо нээгдэhэниинь ехэ удха шанартай гэжэ Англиин газетэнүүд тэмдэглэнэ. Хоёр ороной хоорондын экономическа харилсаа үргэдхэхэ шухала гээд «Файнэншл таймс» газетэ бэшэнэ. Энэ сесси хадаа англо-совет худалдаа наймаае хүгжөөлгэдэ ехэ удха шанартай hүүлэй үеын гол шухала уулзалга болоно гээд «Морнинг стар» газетэ мэдээсэнэ.

Францидахи президентын hунгалтын дүнгүүд Парижай газетэнүүдэй гол анхаралда байhаар. Һунгалтын дүнгүүдые шэнжэлхэдээ, зүүнэй үзэлтэй хүсэнүүд ехэ амжалта туйлаа гээд тэмдэглэнэ.

Уласхоорондын шахардуу байдал hуларуулхые франциузуудай хүсэжэ байhыень Францида болоhон hунгалтын дүнгүүд элирхэйлэн гэршэлбэ гээд олохон шэнжэлэгшэд ажаглана.

Ливанай газар нютагуудые Израилиин дээрмэшэ сэрэгшэдэй зэрлиг бүдүүлигээр дойлон добтолжо байhыень олон оронуудай арад зон, хэблэл эрид буруушаана.

Луис Корваланиие, Родней Арисмендиие сулөөлүүлхын түлөө бүхэдэлхэйн хүдэлөөнэй үргэнөөр дэлгэржэ байhан тухай гадаадын хэблэл бэшэнэ.

Ольстертохи байдал тушаа олон материалнуудые Лондоной газетэнүүд тунхаглаба.

(ТАСС).

ЛИССАБОН

Португалиин ниислэлэй коммунистнуудай митинг

ТАСС

Португалиин Компартиин Лиссабоной городской комитедэй эмхидхэhэн олон мянган хүнэй хабаадалгатай митинг «Португалиин Компартиин хэрэм» гэжэ нэрлэгдэдэг хүдэлмэришэнэй Альандра районд болобо.

Митинг дээрэ үгэ хэлэhэн хүнүүд Коммунис партида орохыень Португалиин хүдэлмэришэдые уряалаа. ПКП-гэй орган — «Аванти!» газетын саг зуурын директор хүдэлмэришэн-металлург, ПКП-гэй ЦК-гай гэшүүн Антониу Диаш Лоуренсу иигэжэ хэлэбэ: «Бидэ, коммунистнууд — хүдэлмэришэн ангиин хүсэл бодолые бэелүүлэгшэд гээшэбди, революцида хоро хүргэхэ аюул тухай мартахагүйеэ хүдэлмэришэдые, Португалиин бүхы арадые уряалнабди».

Фашизмын дарагдаhанай hүүлээр социальна ба политическэ олон асуудал үлөө, политическэ фронт — тэмсэлэй гол фронт зандаа үлэнэ гээд тэрэ hануулба. Зэбсэгтэ хүсэнүүдэй ба арадай хүдэлөөнэй хоорондын эб эетаhалалга орондомнай эгээн аюултай байна.

ЛИССАБОН

Оронhoo үлдэгдэн гаргагдаба

ТАСС

Тушаалhaa буулгагдаад, Мадейрэ арал дээрэхи түрмэдэ хаагдажа байhан Португалиин президент А. Томаш, премьер-министр байhан М. Каэтану оронhoo үлдэгдэн гаргагдаа гээд, Португалиин Саг зуурын правительствын түлөөлэгшэ мэдүүлбэ. Эдэнэр Бразилида байха болобо. М. Каэтану, А. Томаш гэгшэд политическэ ажал ябуулга эрхилхэгүй гэhэн хэлсээтэйгээр иимэ шиидхэбэри «балайшье дуратай бэшээр» абаhан байна.

СОФИ

ФИА-гай конгресс

ТАСС

«Автомобилиие — хүнэй аша туhада» гэhэн уряа доро Уласхоорондын автомобильна федерациин (ФИА) ээлжээтэ конгресс майн 20-до эндэ хүдэлмэрөө эхилбэ. Дэлхэйн 37 ороной түлөөлэгшэд тэрээндэ хабаадана. Автомобильна спортын, автотуризмын ба автомобилизмые хүгжөөлгэдэ хабаатай бусад асуудалнуудые конгрессэй делегадууд зүбшэн хэлсэхэ юм.

Болгариин Коммунис партиин Центральна Комитедэй Политбюрогой гэшүүн, Болгариин Арадай Республикын Министрнүүдэй Советэй Түрүүлэгшэ С. Тодоров конгрессто хабаадагшадые амаршалан, үгэ хэлээ.

БЕЙРУТ

Зэрлиг муухай ааша

ТАСС

Майн 16-да Палестинын зугадан гарагшадай лагерьнуудые Израилиин самолёдуудай зэрлиг бүдүүлигээр бомбодохо үедэ хүүгэдэй наадаhхай шэнги дүрсэтэйгөөр хэгдэhэн хэдэн мянгаад минэ хаягдаhан байна.

Палестин үхибүүдэй хэдэн арбаад иимэ «наадаhхайнуудые» оложо абахадань, тэдэнь гар дээрэнь тэhэршоо. Ехээр шаташаhан, гараа таhаршаhан, hохор болошоhон үхибүүдые олоорнь больницада оруулна. Гансал Айн Аль-Хильве гэжэ лагерьта зуу гаран иимэ минэ олдожо, үгы хэгдэhэн байха юм. Израилиин самолёдууд дээрэhээ хаягдаhан хоротой конфетэнүүд Бурж Аль-Баражни лагерьта олдоо.

ЛИССАБОН

Патриодуудай дурасхаалда

ТАСС

Эрхэ сулөөгэйнгөө түлөө тэмсэлшэдэй дурасхаалые Португалиин арад зон эдэ үдэрнүүдтэ ёhолон тэмдэглэжэ байна.

Харуулай офицерэй hомоhoo тэбхэр хорин жэлэй урда тээ унаhан арадай баатар — залуу коммунистка Катарина Эуфемиин дурасхаалые ёhолон хүндэлхын тула олон мянгаад хүн Балейзао нютагта сугларба. Тэрэ үедэ Эуфемия помещигүүдтэ эсэргүүсэн бодоhон Алентежо районой таряашадай тэмсэлые толгойлhон байгаа. Эуфемиин дурасхаалда зорюулагдажа, Лиссабондо үнгэргэгдэhэн митингдэ гурба мянга гаран студент хабаадаба.

МАРТАГДАШАГҮЙ ҺАЙХАН ҮДЭРНҮҮД

Отставкада гараhан Баруун Германиин министр, хари гүрэнүүдтэй холбоо барисаа байгуулха Рейнскэ-Вестфальска бүлгэмэй түрүүлэгшэ доктор Геральд Кох манай ороноор нэгэтэ бэшэ аяншалhан байна. Манай ороной түб хотодо үнгэргэгдэhэн Дортмунд хотын сулөөтэй сагтаа зураг зураха дуратайшуулай выставка нээлгэдэ хабаадалсаад, тэрэ hаяхан нютагаа бусаа.

Хүндэтэ уншагшад, АПН-эй захилаар тэрэнэй бэшэhэн Москва тухай статьяень танай анхаралда табинабди.

Москва ерэхэ бүхэндөө тэрэнэй дүрэ шарайнь түргэнөөр, ехээр хубилhаниие гайхадагби. Кремлиие, Улаан талмайе, Василий Блаженныйн сүмые тойроод, гоё hайхан архитектурна ансамбльнууд бодонхой. Мүн хотын шэнэ районуудташье тон ехэ хэмжээнэй барилга хэгдэнэ.

Москва — бүхэдэлхэйн удха шанартай политическэ, экономическа түб. Энэ хотын соёл культурын баялигай хэмжээе абаhаар ойлгохогүйш, гансата элирүүлэн хаража, өөртөө тобшолол хэжэ шадахагүйш. Кэшээлхэдэ, Ленинградта культурынь баялиг альган дээрэ мэтэ эли бшуу. Харин Москвада ороод болоод, советскэ уран зохёолшодой, поэдүүдэй, уран зураашадай, композиторнуудай алдарта нэрэнүүдтэй холбоотой памятнигуудтай удаан саг соо ябажа танилсаhанайнгаа hүүлдэ культурынь үндэhэ hүуриин хэды шэнээн гүнзэгы байhыень ойлгохош.

Мүнөө үедэ энэ баялиг бүри арьбадхагдана, улам саашаа соёл культура хүгжэнэ.

Совет түб хотын театрнуудай залнууд соо хари гүрэнүүдhээ, СССР-эй элдэб тосхон, городуудhaa ерэhэн зон үдэшэ бүхэндэ олоороо сугларна! Эндэ ерэhэн турист бүхэн СССР-эй Ехэ театрта заал haa ошодог. Харин Образцовой кукольна театрта ороогүй хүн Москватай гүйсэд танилсааб гэхээр аал?

Городой музейнууд соо ходоодоо зон дүүрэн байдаг. Энэнь хари гүрэнhөө ерэhэн зондо гайхалтай мэтээр hанагдадаг. Москвада музейнүүд олон. Уран зурагай, искусствын түүхын музейнүүдhээ эхилээд, городой хүгжэлтын музей хүрэтэр байна бшуу. Мүн саг үргэлжэ харуулагдажа байдаг выставкэнүүд олон.

Тэдэнэрэй хоорондоо горитой зайтай байhанhaaнь Москвагай айлшан түбэгшээхэ ёhогүй. Энэ хотын транспорт, алдар суута метронь (энээниие түсхай ябажа харамаар!) городой алишье захада түргэнөөр абаашажа шадаха ха юм. Мүн москвагайхид хэрэгтэй газараа олоходонь айлшадтаа туhалхаар ходоодоо бэлэн байдаг. Хари хэлэ мэдэхэ хүн яhала дайралдадаг гээшэл. Юрэнхыдөө, Москвада ажаhуудаг зон түрэл хотодоо тон дуратай, омогорхол ехэтэйгээр тэрээн тухайгаа хөөрэдэг.

Москва ерэhэн хүн бүхэн мартагдашагүй hайхан юумэ үзөөд, хараад ошообди гэжэ ходоодоо хэлэдэг. Мүн спортсменүүдтэшье энэ хабаатай. Тиимэhээ Москва хото 1980 оной Олимпиин наада үнгэргэхэ дүүрэн арга боломжотой гээшэ. Эндэ олон тоото стадионууд, бассейнүүд, спортивна байшангууд бии бшуу.

1980 оной олимпиин наадан бүхэдэлхэйн залуушуулые, спортсменүүдые Москвагай газар дээрэ суглуулха бэзэ гэжэ агуу хотын нүхэд этигэнэ.

(АПН).

УНШАГТЫ hонирхохо байхат

ҮХЭЖЭ ДУУhАhАН ГЭ... ТООЛОГДОДОГ БАЙГ...

Кубын Орьенте про... циин Баракоа гэжэ хаб... райондо ажаhуудаг таря... мэдэгдээгүй ан амитанай... хэдэн жэлэй урда тээ ол... байгаа. Һаяхан хоёр таря... хорхой шумуулаар хоолл... альмики гэжэ нэрэтэй ан... таниие олобо. Энэнь үх... дууhаhан амитан гэжэ тоо... додог байhан юм.

Ехэ хархадал адлирху... амитан гансал Ехэ Анти... аралнууд дээрэ мэдээжэ, ... нэй утань 50 сантиметр ... дог. Кубын науканuудай ... демиин зоологиин инсти... биологууд энэ хоморой ... амитаниие шэнжэлжэ б... Тэрэ барянда ядам... hайн байжа шадахаяа ... руулаа.

ЧИТАУНДА НОСОРОГУУД БАЙЛГАГДАНА

КАТМАНДУ. Непалдах... малайн бооридо байдаг Ч... ун гэжэ заповедниктэ нос... гууд бии юм.

Һүүлэй арбаад жэлэй т... соо эдэ амитад тон олоор... дагдаhан байгаа. Африкад... гуушад хурса нюдэтэй, ... байhанаа туршажа, эд... агнадаг hэн. Харин ти... Азида хүнүүд эбэрыень ... хын тула носорогуудые ... даг байгаа. Ушарынь юу... бэл, эбэрэйнь шуhан ... бэедэ аша туhатай гэжэ то... додог. Иигэжэ Индида, ... мэдэ, Таиландда, Индоне... мүн Непалда олон носоро... хюдагдаа.

1950 ондо Непалда 800... ран носорог тоологдожо б... наа, харин 1968 ондо ... оройдоол 100 шахуу... үлөөд байгаа. Тиин нари... налта тогтоогдожо, энэ ү... лэн hайхан ан амитан үнд... рөө дууhангүй үлөө.

ТАЙГА СОО НЮТАГЖАБА

ХАБАРОВСКА хиз... Верхнебуреинскэ районой ... гаалиие сахин хамгаал... юрэ бусын үзэгдэлтэй уш... Сагаан hүүлтэй орлан гэжэ... бууд эндэ бии болоhон б...

Далинуудаа дэбихэд... метрhээ үлүү болодог энэ... тан томо шубууд юрэн... Пакистанай, Хитадай, ... Африкын урда захаар үб... дэг байhан юм. Энэ ... хоёр орлан модон дээрэ ... хай заhаад, түхэреэн ... турша соо энэ хүйтэн ш... уларилтай нютагта ажа... хые шиидэбэ.

Ангуушадаи hанах... ёhoop, орлануудай ондо... тагта дадан hуурижалга ... шүүуута хоро хүрг... байна. Харсагын түрэл... шубууд Түбэй ба Баруу... рододо хомор үзэгдэнэ.

ДУРАА ГУТАЖА БАЙhАНАА БААБГАЙНУУД МЭДҮҮЛНЭ

ТЕХНИЧЕСКЭ хүгжэлт... жэлтэ Шпицбергендэ үни... hoo хойшо ажамидардаг ... hан сагаан баабгайнуудаа... рыень гутааба. Арктик... бүлэг олтирогууд дээрэх... зоной гол унаа —түргэн ... далтай аэро-шаргануудаа... тоорнуудай хүнхинөөн ... амгалан байдал эбдэбэ.

Тиихэдэнь сагаан ба... нууд харюугаа абаха хэ... нүүдые бэелүүлхээр шии... байгаа. Мүнөө аэро-шарг... даа харууhагүйгөөр орх... аюултай болонхой. Ба... нууд эдэ шаргануудыень ... жэрхинэ.

АМИТАДАЙ АЙМА... АЮУЛ ТОХЕОЛДУУЛАГДА...

ПАРАГВАЙДА элдэб ... ан амитад бии гэжэ үни... hoo хойшо тоологдод... Пренс-Латина агентствы... дээсэhэнэй ёhoop, ягуа... бодон гахайнууд, тапи... кайманууд, шоргоолзоор ... лодог амитад түргөөр ... жо байна.

Агнахые хориhон хор... тоонгүй Парагвайн сэрэ... ёд hайд, мүн бусад ор... haa ерэhэн ангуушад ... ан амитадые хайра гамг... хюдана. Эдэнэр үргэн ... зар дээрэхи hөөг бургаа... дан шатаажа, яахашье ... олохоёо болиhон бүхы ... дай гүйлдэн гарахада... дажа аладаг байна. ... барихын тула уhан соо... жит тэhэлнэ, саг зуурын ... тануудые хэнэ.

Ягуарнуудаи, кайман... арhа ашаhан сэрэгэй ... нуудые Парагвайн нийс... то шадархи харгы дээгү... ража болоно. Энэ... «Каса эрнандсс», «Мо... гэжэ фирмэнүүд худа... абаад, баруун оронууда... гүүр дээрэ гаргадаг юм. ... hэз ехэ олзо олодог Пар... засагаархид браконьер... хорото муухай аашые ... гүй. (ТА...

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаhанда: «Коммунист—хангалтын хэрэгтэ» — түрүү бэшэг. Шэниисэ таригдаа, пропашной ургамалнуудай ээлжээн ерээ...» — хөөрэлдөөн. Буряадай АССР-эй Верховно Советэй сесси тухай мэдээсэл. Буряадай АССР-эй hунгалтын комиссида.

Хоёрдохи хуудаhанда: «Эдэбхитэниие хүмүүжүүлгэ» — Б. Баторовай статья. А. Рыжковой мүрысөөн тухай статья. Нютаг нютагай hонин.

Гурбадахи хуудаhанда: «Болбосоролой шалгалта» — ном тухай Ц. Бадмаевай hанамжа. Хилын саана.

Дүрбэдэхи хуудаhанда: «Түрүүшынхид...» — фотоочерк. Спорт.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита» «Кремлиин съездүүдэй Ордон соо болоhон пионернүүдэй сбор». Һурагшадта зорюулагдаhан дамжуулга хэгдэхэ (үнгэтэ). 15.05 — Һүүлэй hонин. 16.15 — Олон түмэнэй университет. «Пролетарска интернационализм — уласхоорондын коммунис хүдэлөөнэй нэгэдэлэй үндэhэ hүури». 16.50 — 19.00 — Забhарлалга. 19.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа.

Улаан-Үдэ. 19.30 — «Хүдөөгэйхидэй үгэ бэелүүлэгдэнэ». Буряадай АССР-эй хүдөө ажахын министр Б. И. Николаев дамжуулгада хабаадалсаха. 20.00 — Телевизионно hонин. 20.20 — «Белоруссиин ойн модоной Диана» — киноочерк.

«Орбита». 20.45 — «Мадмаузель» Нитуш» — Ф. Эрвейн опереттэ (үнгэтэ). 22.05 — «Львовой областиин үгтамжын түсэб бэелүүлэгдэнэ». Украинын КП-гэй Львовой обкомой нэгэдэхи секретарь В. Ф. Добрик дамжуулгада хабаадалсана. 22.50 — «Залуу дуушад». Бүхэсоюзна телевизионно конкурс. 24.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа. 00.30 — Футболоор СССР-эй чемпионат: «Динамо» (Киев) — «Спартак» (Москва). Киевhээ дамжуулга хэгдэхэ.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 19.00 — Үхибүүдтэ «У лукоморья» гэжэ телевизионно фильм харуулагдаха.

«Орбита». 19.30 — «Когда постиг меня судьбины гнев». Уран зохёолой драматическа композици.

Сагаан уларил

Мүнөөдэр республикын ... торнай сэлмэг байха. ... руун-урдаhаа секундын ... 7 метр хүсэтэйгээр ... ха. 21—26 градус... болохо. Хойто аймаг... 13—20, Байгал шадар... 15, Улаан-Үдэдэ hүн... 0 градуслаа 2 градус... тэр, үдэртөө 23—25 ... дулаан болохоор хар... дана.

Редактор Ц. Ц. ЦИБУ...

☐ Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР Н-00464. Заказ № [illegible]